

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Інвестиції

У Чорткові — потужний платник податків

▶ СТОР. 6

Освіта

Віктор АНДРУЩЕНКО:
«Почитайте футурологів: майбутній робітник має бути інтелектуалом, а не просто укладачем цегли»

▶ СТОР. 8

Культура

Скульптурна еміграція: чому виїжджають митці

▶ СТОР. 10

№ 74 (6579) СУБОТА, 22 КВІТНЯ 2017 РОКУ WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Досі не перевірено жодну е-декларацію високопосадовців

У **Комітеті Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції** відбулися комітетські слухання — обговорення роботи реєстру електронних декларацій і діяльності Національного агентства з питань запобігання корупції та механізму підготовки змін до Закону України «Про запобігання корупції» у частині визначення переліку суб'єктів декларування. Учасників слухань насамперед турбувало питання — чому досі не перевірено жодну е-декларацію ТОП-чиновників, у т. ч. і Президента, прем'єра, урядовців, народних депутатів? Хоча дедлайн, тобто крайня дата перевірки, минає 23 квітня.

▶ СТОР. 2

Французи вибирають. Європа завмерла в очікуванні

Те, чого найбільше боялися у французькому суспільстві, сталося: за два дні до президентських виборів у Франції скоєно черговий теракт. Терористи розстріляли поліцейську машину. Один поліцейський загинув на місці, ще двох поранено. Нападника застрелено. Відповідальність за теракт узяла «Ісламська держава». І хоча офіційно в суботу в країні настає день тиші, теракт, що стався у самому центрі Парижа, на Єлисейських Полях, сьогодні продовжуватимуть і обмірковувати, і обговорювати, і відповідно — робитимуть висновки під час голосування, які соціологи вже не зможуть передбачити.

▶ СТОР. 5

«Іноземці нас не скуплять. Бо ж ні Литву, ні Латвію не скупили!..»

Прихильники запровадження ринку сільгоспугідь розвіювали побоювання

Питання, чи відкривати в Україні ринок сільгоспугідь, не стоїть. Адже запровадження механізму купівлі-продажу гектарів для ведення товарного агровиробництва має життєво важливе значення не лише для подальшого розвитку АПК та національної економіки в цілому, а й для суттєвого поліпшення соціально-економічної ситуації в сільській місцевості. Такий лейтмотив круглого столу «Чому Україна конче потребує земельної реформи і в чиїх інтересах вона проводитиметься?», що відбувся вчора у столичному агентстві «Укрінформ».

За даними Світового банку, поінформував учасників дискусії економіст IMF Group Ukraine Михайло Кухар, на планеті залишилося шість країн, де немає вільного ринку землі: Північна Корея, Куба, Венесуела, Конго, Таджикистан і Україна. Це, на його думку, «сумна ситуація, адже найбідніші селяни живуть якраз у цих державах, де немає вільного ринку землі... Найбагатші — де немає жодних обмежень». А всі побоювання і страшилки, що Україну скуплять, приміром, китайці, невиправдані. «Адже ті ж США, Східну Європу, Литву і Латвію — не скупили! — наголосив він. — Росія п'five років тому відкрила ринок землі, Білорусь — рік тому...»

▶ СТОР. 2

Михайло Кухар — економіст, Павло Коваль — заступник гендиректора Української аграрної конфедерації.

Олександр Краснолуцький — директор департаменту землеустрою, використання та охорони земель Держгеокадастру.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.
Більше фото тут — www.golos.com.ua

Я ВАМ ПИШУ...

Є все для заможного життя

Наша держава має всі ресурси для повноцінного і заможного життя! Якщо сіятимемо льон та бавовник, то матимемо свої натуральні тканини. Вирощуватимемо гречку і буряки — будуть дешеві крупи і цукор. Розвиватимемо сільське господарство і промисловість — матимемо робочі місця.

Нам слід навчати й готувати своїх фахівців для випуску конкурентного товару. У заможній країні і люди будуть заможні та щасливі. Невже наше вище керівництво цього не бачить і не розуміє?

Тим часом співвітчизники масово виїжджають за кордон на заробітки, ціни зростають, а ми стали споживачами неякісного імпортного товару, та ще й раніше вживаного.

Є. МАРШТУПА.

Надеждівка Херсонської області.

ПОДІЯ

Кількість вакансій збільшується

Для розвитку підприємництва та стимулювання самозайнятості безробітних громадян упродовж січня—березня 2017 року в центрах зайнятості Луганської області одноразову виплату допомоги з безробіття отримали та відкрили власну справу два демобілізовані військовослужбовці, які брали участь в антитерористичній операції. Вони обрали сферу надання послуг таксі та роздрібну торгівлю. Загалом кількість роботодавців, які співпрацювали з центрами зайнятості області, зросла майже на третину, а кількість вакансій у базі даних служби зайнятості збільшилася приблизно вдвічі — 5,6 тис. одиниць. На нові місця з компенсацією роботодавцю єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування влаштовано 100 осіб, **повідомляє наш власкор Павло ВОРОНЦОВ.**

ВРОЖАЙ

Білі мухи зерна не додадуть

Хлібороби Полтавщини до різкого похолодання з морозами та снігом устигли посіяти ярі культури на 317 тисячах гектарів. При цьому насіння ранніх зернових і зернобобових поклали в грунт на 98 відсотках запланованих площ.

Водночас, **за даними департаменту агропромислового розвитку ОДА,** соняшником засіяно менше половини запланованого (47 відсотків), а кукурудзою, що стала останніми роками «найвагомішою» культурою за обсягами зібраного збіжжя, — тільки шість процентів площ. Зрозуміло, що білі мухи та морози тимчасово припинили роботи у полі. Проте іще більше за їхні темпи аграріїв турбує сьогодні стан засіяного. Надто за умов, коли в області вже отримали сходи на 90 відсотках площ ячменю та вівса, 43 відсотках цукрових буряків і 40 відсотках гороху.

▶ СТОР. 7

КОРОТКО

■ Жителі Тернопільщини нинішнього року отримали 1,5 тис. «теплих кредитів» на 33,4 млн. грн. Про це інформує виконувач обов'язків начальника управління житлово-комунального господарства ОДА Софія Близнюк. Загалом у регіоні у рамках Державної програми на придбання котлів та енергоефективного обладнання у період 2015—2017 років видано 8816 таких позик на майже 153,6 млн. грн., **передає наш власкор Михайло ЛИСЕВИЧ.**

■ За припинення повноважень виконавчого комітету проголосувала абсолютна більшість депутатів Конотопської міськради. Таке рішення стало наслідком політичної кризи, що вже не один місяць триває у представницькому органі. Міський голова Артем Семенихін та лідери депутатських фракцій проводять консультації з метою нормалізації ситуації, **повідомляє наш сумський власкор Володимир ЧЕРНОВ.**

Українці за три місяці отримали комунальних субсидій на більш як 2 млрд. грн. — *УНІАН*

Досі не перевірено жодну е–декларацію високопосадовців

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

На адресу членів НАЗК пролунало дуже багато справедливої критики. Величезні зарплати — понад 100 тисяч гривень на місяць, «космічні» премії, які члени НАЗК виписували самі собі, мільйони витрачених коштів, а система реєстру е-декларування працює зі збоями, що відчули на собі всі декларанти другої хвилі, коли в останні дні березня реєстр завис. І в агентстві постійно нарікають на те, що їм не вистачає людей, повноважень, ресурсів чи технічних можливостей.

Голова Національного агентства з питань запобігання корупції Наталія Корчак, намагаючись відбити критичні стріли у свій бік, запропонувала провести незалежну експертизу та міжнародний аудит системи е-декларування. Посадовець заперечила закиди, що «агентство нічого не робить». За її словами, окрім перевірки е-декларацій, у НАЗК ще багато поточної роботи — НАЗК проводить також контроль за фінансуванням політичних партій, законотворчу роботу — зокрема, підготовка Антикорупційної стратегії, різних антикорупційних програм та інших законопроектів. Корчак також стверджувала, що закупівля нового обладнання для реєстру е-декларацій не могла відбутися, бо двічі змінювалися вимоги до нього. Голова НАЗК також стверджувала, що технічне обладнання розраховано на перевірку реєстром 150—200 тисяч документів, а зараз реєстр обробляє більше мільйона декларацій. Корчак запропонувала вирішити питання, пов'язані з реєстром е-декларацій, на законодавчому рівні — через створення на базі НАЗК служби розпорядника державного реєстру е-декларування на кшталт такої, як діє у ЦВК. І щоб ця служба була не державною структурою, у ній працювали «айтішники», але підпорядковувалася голові НАЗК та керівникові цієї служби. Голова НАЗК також заявила, що потрібно скасувати колегіальність НАЗК і передбачити персональну відповідальність керівника агенції. Корчак пообіцяла провести модернізацію системи е-декларування після завершення другої хвилі е-декларування.

Утім, відповіді та пояснення голови НАЗК не вдовольнили депутатів, котрі вбачали в діяльності агентства некомпетентність і навіть політичну заангажованість. «Депутати, члени комітету, не знають, чи перевірено хоч одну е-декларацію високопосадовців, які були подані минулого року, не кажучи вже про нову хвилю декларацій, — заявив голова комітету Єгор Соболєв. — Головна справа НАЗК — це оприлюднення і перевірка декларацій, фінансування політичних партій — теж важливо, але е-декларації — основне».

«Є величезні підозри, що вибіркова перевірка здійснюється з політичних мотивів», — заявив Ігор Попов. «НАЗК діє недобросовісно, некомпетентно, стверджував Олег Барна. — Великі зарплати, великий бюджет — працювати треба. Потрібно було створити належний електронний продукт, який передбачив би належне функціонування системи. Можливо, легше створити нову систему, аніж переробити стару». Юрій Дерев'янко висловив думку, що НАЗК мало розпочати перевіряти е-декларації ще з 8 листопада минулого року, коли збіг термін подання е-декларацій першої хвилі. «Абсолютна і повна некомпетентність виявилася у голови та членів НАЗК, — заявив парламентарій. — Чому досі не поставлено технічне завдання про модернізацію системи е-декларування?». «Багато хто зацікавлений, щоб система е-декларування не запрацювала», — додав Олег Осуховський. Сергій Лещенко запитав, чому НАЗК взялося за справу Юлії Марушевської, котра виписала жінкам премію до 8 Березня по 500 гривень, тоді як члени НАЗК самі собі виписували величезні премії. За словами Лещенка, голова НАЗК Наталія Корчак задекларувала, що у грудні 2016 року отримала дохід у розмірі 389 тисяч гривень. Чіткої відповіді на запитання, звідкіля такі величезні кошти, Корчак так і не дала: «Це були відпускні й премія 250%, але премії у 250 тисяч я не мала».

ФАКТ

Загалом подано понад 1 мільйон 274 тисяч е-декларацій. Із них понад 107 тисяч за минулий рік, понад 892 тисячі за 2017 рік. Проведено 3 252 перевірки е-декларацій, складено 25 адміністративних протоколів, 57 повідомлень про невчасне подання декларацій, 9 матеріалів щодо наявності ознак корупції в е-деклараціях передано до НАБУ.

Під час слухань лунали і заяви, що весь склад НАЗК має піти у відставку. Наталія Корчак навіть заявила, що вона готова подати у відставку. Однак наразі вона хоче продовжити працювати: «Я хоч сьогодні готова піти зі своєї посади, але є люди, які поряд працюють і довіряють, і якщо за щось взявся, треба працювати, поки вистачить сил», — сказала вона. Водночас депутати наголошували на тому, що потрібно забезпечити безперервність роботи НАЗК. «Головне питання — як вийти з тотального саботажу, — зауважив голова комітету. — Можна обрати новий склад НАЗК, потратити на це півроку, а потім знову говорити, що вони нічого не роблять, і тільки згаяти час».

На запитання депутатів, чи перевірено вже декларації найвищого керівництва держави, член НАЗК Руслан Радецький відповів, що законом передбачена обов'язкова перевірка високопосадовців. Понад 107 тисяч е-декларацій першої хвилі мали бути перевірені автоматично, однак автоматична перевірка не діє. Департамент фінансового контролю проводить перевірку вручну. Радецький заявив, що НАЗК розпочало перевірку декларацій Президента, прем'єра, віцепрем'єрів та інших високопосадовців, на це законом відведено 60 дні, однак цей термін ще не сплив. Дедлайн — 23 квітня, але поки що перевірка жодної е-декларації ще не завершена. У НАЗК скаржаться на те, що не мають доступу до всіх державних реєстрів для перевірок.

Голова служби Держспецзв'язку Леонід Євдоченко заявив, що дивно чути від голови НАЗК, що не знали кількість декларантів у 2017 році, адже вже давно було відомо, що їх буде майже півтора мільйона. За словами Л. Євдоченка, технічне навантаження на реєстр у квітні становить — 3—5 тисяч одночасно, подається майже п'ять тисяч декларацій на добу, рекордами березня було 30—40 тисяч декларацій на добу, а в один день подали аж 90 тисяч е-декларацій. Держспецзв'язку підготувало пропозиції щодо технічної модернізації реєстру, захисту персональних даних.

Заступник міністра юстиції Наталія Севостьянова стверджувала, що НАЗК не справляється з покладеними на нього функціями, тому урядові довелося втручатися в його діяльність — було створено робочі групи для контролю за процесом е-декларування. Вона нагадала, що до 1 травня продовжено термін для більшості громадян подання е-декларацій, але ще майже 100 тисяч декларантів не подали декларації.

Мін'юст вніс до Верховної Ради законопроект, який передбачає дещо змінити порядок формування та діяльності НАЗК. За законопроектом, голова НАЗК буде держслужбовцем категорії А, матиме більше повноважень, прийматиме всі рішення у даному органі, окрім двох, — коли створюватимуться роз'яснення законодавства і прийматиметься рішення про наявність порушень в е-деклараціях. Усі решта питань щодо діяльності агентства вирішуватиме виключно голова.

У комітеті вирішили створити спільну робочу групу для контролю за перевірками е-декларацій. Тим часом з осені має стартувати чергова хвиля е-декларування, вже за 2017 рік.

Анна ШЕВЧЕНКО.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Більше фото тут — www.golos.com.ua

Голова Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції Єгор Соболєв, перший заступник міністра юстиції України Наталія Севостьянова, голова Національного агентства з питань запобігання корупції Наталія Корчак.

«Іноземці нас не скуплять. Бо ж ні Литву, ні Латвію не скупили!..»

Прихильники запровадження ринку сільгоспугідь розвіювали побоювання

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Для переконливості Михайло Кухар навів проведені експертами IMF Group Ukraine розрахунки, відповідно до яких, після відкриття ринку землі в Україні її вартість постійно зростатиме: за перший рік — на 25%, за другий — на 37%, третій — на 18%, четвертий — на 8%.

Як продаватимуться гектари сільгосппризначення, повідав директор Департаменту землеустрою, використання та охорони земель Держгеокадастру Олександр Краснолуцький. Спочатку він нагадав, що «за 27 років уже багато зроблено у напрямку земельної реформи. Останнім кроком має стати включення земель сільськогосподарського призначення у загальний оборот. Верховна Рада вже вісім разів продовжувала мораторій на продаж землі. Останнього разу, доручивши Кабміну і профільним відомствам підготувати до 1 липня 2017-го проект закону про обіг земель сільгосппризначення, а не тільки купівлі-продажу... Такий законопроект підготовлений і буде внесений до парламенту».

Але тут, як на мене, схоже, представник Держгеокадастру дещо лукавить. Чому, якщо документ підготовлений, не представити його присутнім для предметного обговорення? Чи не тому, що текст надто сирий і може викликати лише негативну реакцію і фахівців, і громадськості?

Утім, не залишається іншого, як вірити Олександру Краснолуцькому на слово. І за його твердженням, основоположно в законопроекті є норма про те, що тільки держава, територіальні громади та громадяни України можуть бути власниками землі.

«Усі розмови про те, що іноземні громадяни або юридичні особи зможуть купувати землю, не відповідають дійсності, — наголосив Олександр Краснолуцький . — Друге побоювання полягає в тому, що продаж землі призведе до концентрації земельних ділянок в одних руках. Але законопроектом обмежується площа — 200 гектарів для одного власника. Якщо ж, наприклад, хтось отримав у спадок... понад 200 га, то, згідно із законом, він повинен протягом року здійснити їх відчуження. В іншому випадку... віддійде на користь держави. Це запобіжники концентрації землі в одних руках».

Щоб ускладнити життя спекулянтам, у документі нібито передбачений такий собі податок на перепродаж. Мовляв, у законі прописана норма про те, що необхідно заплатити держмито в розмірі 50% від нормативно-грошової оцінки в разі продажу землі протягом трьох років після придбання.

Гектари державної та комунальної власності продаватимуться через електронні земельні торги. Громадяни-власники ділянок матимуть вибір: або пропонувати їх на відкритих публічних торгах, або підписувати безпосередньо з покупцем договір про купівлю-продаж.

А для молодих фермерів, за словами Олександра Краснолуцького, у законопроекті також «буде передбачено розстрочення платежів за землю». Щоправда, така пільга надаватиметься лише при придбанні державних земель. Тобто, щоб розраховувати на розстрочку платежу за омріяні гектари, фермер спочатку має запропонувати за них на аукціоні найвищу ціну.

Наскільки ефективно працюватимуть подібні законодавчі наміри, покликані підтримати молодих господарів землі, Олександру Краснолуцькому, певне, реально оцінити важко, бо на запитання із залу він щиро зізнався: «На жаль, я фермерством ніколи не займався, я не є фахівцем...».

Аргументи вислуховувала Галина КВІТКА.

ВИБОРИ

Активність залежить від... кілометражу

Наприкінці квітня на Волині відбудуться вибори в п'яти об'єднаних територіальних громадах.

Найактивніше передвиборна кампанія проходить у найближчих до Луцька населених пунктах. Так, у Заборольській ОТГ, яка межує з обласним центром, зареєстровано аж 123 кандидати в депутати, а на посаду голови претендують три особи. Водночас у Самарівській ОТГ Ратнівського району, від якої до Луцька 142 кілометрів, на посаду голови висунуто лише одного кандидата, а стати депутатами зголосилися 76 претендентів.

Максим СОЛОНЕНКО.

Волинська область.

Нацбанк оприлюднив прогноз

Нацбанк оприлюднив прогноз макроекономічних показників на 2017-й, 2018-й та 2019 рік. Як прогнозують фінансисти НБУ, після стрімкого уповільнення у 2016 році споживча інфляція продовжить знижуватися до 9,1, 6 і 5 відсотків на кінець 2017-го, 2018-го і 2019 року відповідно. Про це йдеться у новому щоквартальному «Інфляційному звіті» (квітень 2017 року).

Досить висока цьогорічна інфляція, на думку НБУ, стане наслідком зростання внутрішнього попиту та виробничих витрат, що зумовлено дворазовим підвищенням мінімальної заробітної плати на початку року. «Зокрема, базова інфляція зросте до 6,5 відсотка, а зростання цін на сирі продукти прискориться до 7,8 відсотка. До того ж уповільнення інфляції в поточному році відбуватиметься нерівномірно: упродовж II і III кварталів вона залишатиметься на двозначному рівні, але в IV кварталі повернеться до однозначного рівня», — пророкують у Нацбанку.

Водночас, за його прогнозами, після тимчасового уповільнення у 2017 році економічне зростання поступово прискорюватиметься у 2018—2019 роках.

«2017 року зростання економіки уповільниться до 1,9 відсотка через падіння виробництва в окремих галузях промисловості внаслідок припинення переміщення вантажів через лінію зіткнення у межах Донецької та Луганської областей та захоплення підприємств, що розташовані на непідконтрольних територіях. Найбільш істотно на перегляд прогнозу вплинуло очікуване збільшення зовнішньоторговельного дефіциту. Це відбудеться через переорієнтацію підприємств енергетичного та металургійного секторів на імпортовану сировину для заміни втраченої ресурсної бази, а також втрату виробничих потужностей експортоорієнтованих галузей промисловості», — пояснюють представники нацрегулятора. Однак, на їхню думку, такі втрати будуть частково компенсовані сприятливою зовнішньою кон'юнктурою. Зокрема, очікується, що ціни на чорні метали залишатимуться високими за рахунок збільшення попиту з боку США, Європи, Бразилії та Індії, а ціни на зернові після піку падіння у другій половині 2016 року поступово зростатимуть.

У 2018—2019 роках зростання ВВП прискориться до 3,2 та 4 відсотків відповідно, вважають в НБУ. Насамперед цьому сприятимуть подальше підвищення споживчого та інвестиційного попиту, а також зростання експорту на тлі поліпшення умов зовнішньої торгівлі, високих обсягів урожаю та налагодження альтернативних джерел постачання сировини.

Вл. інф.

Гектари державної та комунальної власності продаватимуться через електронні земельні торги

Творчі зустрічі

21 квітня в Національній бібліотеці України імені Ярослава Мудрого в Києві учасники «Програми стажування в апараті Верховної Ради України» (інтерни)** (на знімку) **зустрічалися з Аллою Погорєловою — доктором політичних наук, заслуженим працівником культури України, науковим консультантом Інституту законодавства Верховної Ради України, яка брала активну участь у заснуванні програми, що діє за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку вже двадцять другий рік.

Генеральний директор Національної бібліотеки імені Ярослава Мудрого Тамара Вилегжаніна, доктор політичних наук, заслужений працівник культури України, науковий консультант Інституту законодавства Верховної Ради України Алла Погорєлова.

До уваги вимогливої молодіжної аудиторії з різних регіонів України була представлена перша лекція з курсу «Культура і демократія», що викликала жвавий інтерес, цікаві запитання та пропозиції. Зокрема, йшлося про можливу організацію на базі бібліотеки творчого семінару зазначеної проблематики.

Генеральний директор бібліотеки Тамара Вилегжаніна — заслужений працівник культури України, кавалер орденів княгині Ольги III та II ступенів, віцепрезидент Української бібліотечної асоціації, розповіла про активну соціокультурну діяльність свого закладу з урахуванням особливого значення живої книги в умовах надмірного захоплення молоді різноманітними гаджетами. Виконавчий директор ГО «Ліга інтернів» Марія Савіна зауважила, що розширення планів ознайомлення інтернів з культурним життям Києва сприятиме подальшому вдосконаленню підготовки сучасних управлінців, адже понад третина випускників програми успішно працюють на відповідальних посадах в апараті парламенту, міністерствах і відомствах України.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Більше фото тут — www.golos.com.ua

Маємо самі визнати факт російської окупації

У ФРАКЦІЯХ І ГРУПАХ

Фракція «Самопоміч» переконана, що глобальною стратегією української зовнішньої політики має стати визнання російської агресії проти України та окупації Росією території України, а саме Криму та частин Донеччини та Луганщини. Про це йдеться у заяві фракції «Самопоміч» щодо ухвалення Міжнародним судом ООН рішення про застосування запобіжних заходів у рамках справи України проти Росії. Суд визнав недостатніми докази України про фінансування Росією тероризму, але водночас зобов'язав її утриматись від обмеження діяльності кримськотатарських представницьких інституцій, зокрема Меджлісу кримськотатарського народу, та забезпечити доступ до навчання українською мовою в Криму.

Нагадавши, що Росія із застосуванням власних збройних сил окупувала 8 відсотків території України, фракція констатує, що використання допоміжних важелів, у тому числі й фінансових, є лише складовими і наслідками цього глобального злочину. Зокрема, Росія вимушена фінансувати власну окупаційну владу, щоб утримувати під своїм контролем окуповані території. А так само вона змушена фінансувати пропаганду на окупованих територіях та намагається знищити представницький орган кримських татар, щоб ніщо не створювало загрози для окупаційної влади в Криму.

«Доводячи в суді окремі епізоди злочину, не маючи стратегії визнання окупації на міжнародному рівні, уряд закладає підвалини для того, щоб у подальшому Росія змогла уникнути відповідальності за глобальні злочини — за війну проти України та окупацію території України», — наголошується в заяві.

Фракція «Самопоміч» переконана, що визнання окупації Росією частини території України на міжнародному рівні буде неможливим без визнання російської окупації самою Україною, та вважає, що для реалізації стратегічної мети — визнання російської окупації на міжнародному рівні, Україна має зробити низку кроків. По-перше, ухваливши законопроект «Про тимчасово окуповану Російською Федерацією територію України», самій визнати факт російської окупації. І, по-друге, домагатися визнання російської окупації частини України тими державами, які розуміють ступінь російської загрози. «Після цього заперечувати російську окупацію буде майже неможливо. І настане час переконати міжнародну спільноту створити спеціальний трибунал, який має розглянути російські воєнні злочини», — йдеться у заяві фракції «Самопоміч».

Вл. інф.

Справа Миколи Мартиненка: антикорупціонери заявляють про розкрадання 17 мільйонів доларів

Детективи Національного антикорупційного бюро України (НАБУ) в четвер затримали колишнього народного депутата Миколу Мартиненка та вручили йому повідомлення про підозру в рамках розслідування справи за фактом розкрадання коштів ДП «Східний гірничозбагачувальний комбінат» (СхідГЗК) під час закупівлі уранового концентрату. Учора суд вирішував питання про обрання для нього запобіжного заходу.

Керівник Спеціалізованої антикорупційної прокуратури Назар Холодницький повідомив, що представники САП проситимуть суд узяти екс-парламентарія під варту на 60 діб з альтернативою внесення застави у 300 мільйонів гривень. «Позиція прокуратури така: будемо просити суд про обрання запобіжного заходу тримання під вартою строком на 60 діб з альтернативою внесення застави 300 мільйонів гривень. Чому така сума? Так ми оцінюємо роль кожного із співучасників у зазначеній схемі», — сказав Н. Холодницький та запевнив, що слідством зібрано достатньо даних для оголошення підозри. «Тепер починається кримінальний процес для доведення цієї справи до суду і складення обвинувального акта. Законом передбачено два місяці, щоб детективи зібрали всі докази і скерували обвинувальний акт до суду», — зазначив керівник САП.

У Нацбюро учора повідомили, що справа про завдання збитків ДП «СхідГЗК» є унікальною не тільки з огляду на значущість цього підприємства для країни як найбільшого урановидобувного підприємства Європи, а й з огляду на обсяг роботи, яку провели детективи НАБУ під час розслідування реалізованої корупційної схеми. «Інформація, отримана від компетентних органів інших держав, допомогла детективам НАБУ не тільки дослідити всі деталі корупційної схеми, а й встановити, на що саме особи, підозрювані в завданні збитків «СхідГЗК», витрачали вкрадені в держави кошти», — зазначили в Нацбюро та оцінили суму завданих державі збитків в 17,28 мільйона доларів США.

Сам М. Мартиненко заявив, що звинувачення проти нього сфальсифіковано за вказівкою директора НАБУ Артема Ситника з метою піару та відволікання уваги від провалів у роботі його відомства. «Звинувачення проти мене сфальсифіковано за вказівкою директора НАБУ Ситника. Ця справа є політичною і не підкріплена жодними доказами. Я ще у 2015 році добровільно відмовився від депутатського мандата, щоб НАБУ перевірило «фейкові» звинувачення на мою адресу, які тиражувалися за гроші», — сказав він та підкреслив, що нікуди не ховається, і надав усі свідчення.

Фракція «Народний фронт» в оприлюдненій прес-службою заяві назвала затримання колишнього народного депутата Миколи Мартиненка ознакою вибіркового правосуддя та політично мотивованих дій антикорупційних органів. «Так звану «справу Мартиненка» НАБУ намагається фальсифікувати вже півтора року. Проте жодних доказів проти нього так і не було знайдено. Микола Мартиненко ще у 2015 році пішов на безпрецедентний крок — добровільно склав повноваження народного депутата України та відмовився від депутатського імунітету», — наголошується в заяві та звертається увага, що дозвіл на обшуки в усіх помешканнях М. Мартиненка та членів його сім'ї дав «одіозний суддя Солом'янського райсуду Києва Бобровник, який перебуває на гачку у НАБУ і прославився тим, що вживає алкоголь та бере хабарі просто у своєму робочому кабінеті».

«Народний фронт» також наголошує, що сьогодні немає жодної потреби в арешті М. Мартиненка, оскільки він ніяк не міг перешкоджати слідству, ні від кого не ховався і перебував в Україні. Водночас у заяві підкреслюється, що керівники НАБУ використовують цю тему для переключення уваги з провалів у своїй роботі, оскільки в суспільства до антикорупційного бюро накопичилось багато питань через неефективність та політичну вмотивованість. «На свободі залишаються соратники Януковича, які розікрали державу. НАБУ відмовилось повертати гроші Януковича — з цього приводу наша фракція офіційно не раз зверталась до бюро. Замість цього НАБУ атакує політика з послідовно українською і антиросійською позицією. Керуючи парламентським комітетом з ПЕК, Микола Мартиненко відстоював диверсифікацію поставок російського газу та ядерного палива, відіграв вирішальну роль у тому, що Верховна Рада розірвала угоду з Росією про співпрацю в будівництві третього і четвертого енергоблоків Хмельницької АЕС», — заявляє «Народний фронт» та вимагає об'єктивного розслідування, незалежного суду, недопущення вибіркового правосуддя та виключення політичної мотивації в діяльності антикорупційних органів та негайного відсторонення судді Солом'янського райсуду Києва Бобровника.

Сергій КОВАЛЕНКО.

ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

Влада повинна забезпечити гідний соціальний захист чорнобильців

На цьому наголосила народний депутат від Опозиційного блоку Наталія Королевська. Уряд зобов'язаний у повному обсязі відновити соціальний захист людей, які захистили свою Вітчизну та весь світ від наслідків техногенної катастрофи, підкреслила вона під час відвідування Чорнобильської АЕС. Разом із представниками Житомирської, Запорізької, Харківської та Київської областей парламентарій поклала квіти до меморіалів ліквідаторам і вшанувала пам'ять загиблих.

За словами Н. Королевської, уряд і коаліція закривають очі на проблеми найменш захищених категорій громадян. Ліквідаторам і людям, що постраждали внаслідок аварії, в тому числі й дітям, істотно обмежили соціальні гарантії, забрали пільги й компенсації, скоротили розміри державного забезпечення. Із 2015 року скасовано четверту зону посиленого радіоекологічного контролю і в результаті грубо порушено права майже півтора мільйонів людей на медичне забезпечення та соціальний захист.

«Опозиційний блок», каже його представниця, зареєстрував у парламенті пакет законопроектів, в тому числі про відновлення порушених прав на пенсійне забезпечення чорнобильців.

ЧИТАЧ ЗАПИТУЄ...

На сайті Міністерства охорони здоров'я є перелік аптек з безплатними ліками

«Нещодавно уряд анонсував, що в аптеках з'являться безплатні ліки. Де можна ознайомитися з відповідним переліком аптек? Чи буде збільшуватися асортимент безплатних медикаментів?»

Світлана ОНИЩЕНКО.
Житомирська область.

Віце-прем'єр-міністр Павло РОЗЕНКО:

— На сайті Міністерства охорони здоров'я є інтерактивна карта України, де можна знайти в будь-якому регіоні аптеку, яка бере участь у програмі «Доступні ліки». Такий сервіс готовий і постійно наповнюється новими аптеками. Сьогодні їх діє вже понад 2700. Громадяни із серцево-судинним захворюванням, діабетом II типу та бронхіальною астмою можуть, за наявності рецепту, отримати необхідні медикаменти безплатно або з незначною доплатою. У програмі «Доступні ліки» беруть участь 157 торговельних найменувань препаратів. Держава повністю компенсує вартість 23. За решту ліків із переліку пацієнт доплачує в середньому 10—30 відсотків вартості.

Перед місцевими органами влади стоїть завдання — наростити мережу аптечних установ, які беруть участь у програмі «Доступні ліки», та забезпечити наявність повного асортименту відповідних медикаментів. Сподіваюся, що протягом найближчих тижнів буде проведено відповідні наради із представниками фармкомпаній та аптечних мереж і асортимент лікарських засобів буде забезпечено в повному обсязі.

Сергій МЕЛЬНИК.

Крадіжку блакитного палива мешканцями села Білин Володимир–Волинського району виявили працівники ПАТ «Волиньгаз». Щоб не платити за нього, спритники самовільно приєднались до газогону. Прихований підземний газогін пролягав до теплиці площею приблизно 200 м кв. **(на знімку)**, де вирощували редиску та розсаду помідорів. Сума завданих збитків, яку доведеться відшкодувати порушникам, сягає майже 1 млн. грн., *інформує наш власкор Максим Солоненко*

Міркування щодо закону про обіг земель сільськогосподарського призначення

Конституція та закони України надали громадянам України право приватної власності на земельні ділянки, призначені для товарного сільськогосподарського виробництва. Право приватної власності на земельні ділянки передбачає також право продажу земельної ділянки її власником. Нині в Україні запроваджено мораторій на право продажу земельних ділянок, призначених для товарного сільськогосподарського виробництва. Українське суспільство розподілилося на два табори, а саме: на табір прихильників негайного запровадження дозволу на продаж землі та табір людей, які вважають, що неконтрольований продаж української землі нині небезпечний для України.

Хто на сьогодні є прихильником кожного з цих двох тверджень?

У запровадженні дозволу на продаж пайових земельних ділянок зацікавлена частина власників цих ділянок, особливо людей старшого віку, власників земельних ділянок, які одержали їх у спадок і не проживають у селах, де ділянки розміщені. Вимоги цих людей дозволити продаж земельних ділянок — найбільш вагомі, бо вони хочуть на одержані гроші хоч на певний час покращити своє матеріальне становище. З другого боку, власники агрохолдингів та олігархи, які хочуть і мають фінансову можливість скупити і, можливо, перепродати землю, представники великого міжнародного капіталу та держави з великою густотою населення також є прихильниками зняття мораторію. МВФ та інші світові фінансові організації чинять значний тиск на Президента України, Верховну Раду та уряд, підштовхуючи їх до скасування мораторію на продаж землі, і ми вже напередодні зняття мораторію Конституційним Судом України.

Але всі національно-патріотичні сили, всі громадяни, які мають здоровий глузд, закликають не допустити безконтрольного продажу землі сільськогосподарського призначення. Усі розуміють, що продати українську землю — це значить продати Україну, а самим розвіятись по світах. То який же закон необхідно прийняти, щоб і вимог Конституції України дотриматись, і Україну не продати, тобто щоб і вовки були ситі, і кози цілі, як каже народна мудрість.

Звичайно, є лише один можливий спосіб вирішити цю дилему. Потрібно розробити новий закон України, який би дозволяв продаж землі сільськогосподарського призначення, єдиним покупцем мала б стати сільська громада, на території якої розміщена земельна ділянка, а українська держава мала б стати платником за договором купівлі-продажу земельної ділянки між сільською громадою та власником паю.

Отож одразу виникають запитання: звідкіль держава візьме гроші та чому жителі міст мають дозволити державі витрачати загальнодержавну частку їхніх грошей на купівлю землі для сільських громад?

У наш ринковий час слід передбачити такий закон про обіг земель сільськогосподарського призначення, який би забезпечував взаємну вигоду і для держави, і для сільських громад та власників паїв. Нині держава зобов'язалася передавати щорічно частину бюджетних коштів до місцевих громад сільськогосподарських районів для їх соціально-економічного розвитку. Якщо держава викупить частину земельних паїв та передасть їх у власність місцевим громадам, то надалі вона зможе зменшити частку бюджетних коштів на підтримку села на величину суми затрат на викуп земельних ділянок. Зекономлені в такий спосіб гроші зможуть бути спрямовані на підтримку несільськогосподарських громад, де переважає промислове виробництво. Тобто буде дотримана соціальна справедливість у розподілі державних коштів між містом і селом.

Держава, отримавши черговий транш кредиту МВФ, розміщує ці кошти в Національному банку для збільшення золотовалютних запасів України та для підтримання курсу гривні відносно світових валют. Але всім зрозуміло: для збереження української землі, аби вона не стала іноземною власністю, кращого вкладення коштів, аніж в український чорнозем, годі й придумати. Україна залишиться українською. Наші чорноземи здатні прогодувати 600 мільйонів осіб, як стверджують експерти. Тому світовий капітал так настирливо всіма силами прагне вкласти кошти не в блискучий жовтий метал, а в чорну українську землю.

Сільські громади отримають у власність від держави земельні паї як капітал, тобто як джерело одержання прибутку від передання ними земельних ділянок в оренду. Для передачі земельних ділянок в оренду на найвигідніших умовах сільська громада мусить консолідувати окремі пайові земельні ділянки в одну велику. Обмін земельних ділянок у межах земель сільської громади можна здійснювати або на добровільних засадах шляхом укладання договору обміну земельними ділянками, або з запровадженням незначної доплати з боку ініціатора обміну. Сільська громада на зібранні її виборних представників зможе вирішувати, кому і на який термін передавати в оренду земельні ділянки на аукціонних умовах. З метою розвитку фермерства та підприємництва і, як наслідок, збільшення кількості робочих місць на селі громада зможе передавати земельні ділянки в оренду молодим, працьовитим, кмітливим людям на пільгових умовах, наприклад, зменшуючи або відтерміновуючи орендну плату на початковий термін оренди, тобто на період становлення господарства. Громада зможе також передавати земельні ділянки в довгострокову оренду для вирощування садів або для здійснення високозатратного будівництва систем зрошення земель.

Нині в Україні запроваджується так зване добровільне об'єднання сільських громад. Цей процес просувається з великими труднощами, оскільки, виходячи з ринкових умов, важко примусити багате село приєднати до себе бідне село. Відомо, що села, розташовані ближче до міст, центральних державних доріг, більше соціально-економічно розвинені, ніж глибинні, до яких щонайменше потрібно будувати дороги. Якщо ж сільська громада біднішого села матиме у власності земельну ділянку, то його з радістю візьмуть в об'єднану громаду із таким земельним «посагом».

Для підвищення рівня свободи обігу земельних ділянок можна передбачити право можливості викупу земельної ділянки у тієї чи іншої громади пайовиком або їх спадкоємцям, які свого часу продали свої пайові ділянки тим чи іншим сільським громадам у межах України. Це дасть змогу громадянам об'єднувати свої земельні ділянки або обмінювати їх місце розташування в межах України. З часом можна дозволити громадам продавати земельні паї із земель цієї громади усім громадянам України, які є або стануть членами громади за консенсусним рішенням виборних представників цієї громади.

Прийняття такого закону підтримали б і фермери, і власники великих агрохолдингів, оскільки сьогодні ніхто не хоче і не може викупити орендовану землю за її реальною ринковою ціною. Цим законом слід передбачити, що дія договорів оренди земельних ділянок з попередніми власниками зберігається при переході земельної ділянки у власність громади. Орендарі лише вноситимуть орендну плату до сільських громад. Не підтримають і такий закон лише ті, хто хоче і може скупити землю за безцінь та перепродати її, тобто ті фарисеї, які кажуть, що хочуть вільного продажу землі, а насправді жадають закону про її вільну купівлю. Такий закон задовольнить і вимоги МВФ. Вимагали закону про вільний продаж землі — будь ласка, як і просили — закон про вільний продаж землі в Україні. А закону про вільну купівлю землі в Україні — зась.

Поміркуємо тепер, скільки коштів потрібно для запровадження такого закону?

В Україні нині налічується майже 7 млн. розпайованих земельних ділянок — паїв. Більша частина власників земельних паїв, людей пенсійного віку, не спокуситься прожогом продати свій пай, знаючи, якою тяжкою працею він зароблений, і розуміючи: вони щороку одержують доплату, порівнянну з величиною пенсії на селі. Продати земельну ділянку захочуть переважно спадкоємці власників паїв, які не проживають у сільській місцевості, але таких набереться не більше третини від усіх, хто має земельні ділянки.

Якщо б держава знайшла кошти для викупу 10% паїв за один рік, то це становило б 700 000 паїв. Яку ціну мала б запропонувати держава при викупівлі одного паю? Нині середня плата за оренду паю в Київській області становить майже 8 000 грн. за рік. Тому якщо держава викупить земельний пай за 80 000 грн., а продавець розмістить кошти на депозиті під 10% річних, то він отримуватиме прибуток, рівний орендній платі за пай, тобто 80 000 х 0,1 = 8 000 грн. 80 000 грн. за пай — не така вже й мала сума, враховуючи те, що свого часу держава передала цю землю у власність колгоспникам безплатно. З другого боку, якщо б тепер було знято мораторій на вільний продаж-купівлю землі і на ринку землі з'явився б у продажу щонайменше мільйон земельних ділянок, то ціна на землю була б іще нижчою. Тобто запровадження державою не завищеної, але гарантованої ціни 80 000 грн. за пай уберегло б селян від демпінгового продажу землі. Надалі щороку держава могла б збільшувати ціну викупу земельної ділянки на ті само 10 банківських відсотків. Таким чином, держава має знайти для викупу 700 000 земельних ділянок: 80 000 грн./пай х 700 000 паїв = 56 млрд. гривень, або 2 млрд. доларів США. Для держави це посильні гроші, змогла ж вона в понеділок уранці після кави викупити ПриватБанк за 148 млрд. гривень. Такі гроші можна наполегливо попросити в МВФ після прийняття закону про вільний продаж землі в Україні, якого так вимагав Міжнародний фонд.

Яку ж вигоду матиме держава при запровадженні цього закону? Якщо сільські громади стануть власниками 700 000 земельних ділянок, то до них надійде орендна плата за землю в розмірі 8 000 грн./пай х 700 000 = 5,6 млрд. грн., і тоді держава на ці самі 5,6 млрд. грн. зможе пропорційно зменшити об'єм раніше передбачених бюджетних фінансових витрат на село. За 10 років держава поверне всі свої 56 млрд. грн., які вона змушена була б сплачувати з держбюджету на фінансування села. Тобто держава надала б сільським громадам замість риби вудку. І зникла б тоді у держави проблема з фінансуванням села, як зникла колись одвічна проблема забезпечення колгоспів запчастинами, пальним, технікою. Свого часу держава переклала ці проблеми на приватних товаровиробників, і, як наслідок, Україна цьогоріч має 65 млн. тонн зерна.

За три роки держава допомогла б сільським громадам викупити всі запропоновані до продажу земельні ділянки. Надалі зміцнілі сільські громади змогли б продовжувати викуп запропонованих до купівлі ділянок без участі держави, за рахунок коштів, одержаних від оренди цих земельних ділянок. Тобто втілилося б у життя одвічне гасло всіх урядів: «Землю — селянам».

Платниками за договорами купівлі землі сільськими громадами можуть стати і фермери та інші українські орендарі земельних ділянок. Новий закон має передбачити право орендаря сплатити протягом терміну дії оренди земельної ділянки сільській громаді кошти для викупу нею цієї земельної ділянки. Типові договори оренди земельних ділянок між орендодавцем та орендарем передбачають, що зміна власника орендованої земельної ділянки не є підставою для дострокового розірвання договору. За згодою продавця, який продає свій пай, фермер передає сільській громаді кошти для викупу нею цієї земельної ділянки. Таке право орендар повинен мати до закінчення терміну дії оренди з власником земельної ділянки — продавцем. Надалі фермер укладає з сільською громадою договір оренди, а передані кошти стануть авансованою орендною платою. Для заохочення орендарів до авансування орендної плати договір оренди з сільською громадою може бути укладений на значно більший термін, ніж термін, за який уже внесено передоплату. Тобто орендар фактично безплатно купить право довготривалої оренди земельної ділянки. Якщо, наприклад, до закінчення терміну дії договору оренди земельної ділянки залишається 6 років, орендар за цей термін зможе згуртувати свої фінансові зусилля і викупити через сільську громаду всі свої орендовані паї. Після закінчення дії договору оренди паїв усі невикуплені паї зможуть викупити на конкурсних засадах інші українські орендарі — фермери. Здійснення викупу, наприклад, протягом тих само 6 років могло б стати єдиним порятунком для малих і середніх фермерів у конкурентній боротьбі за користування земельними ділянками з олігархічними холдингами.

Найближчою альтернативою запропонованим є міркування про те, що єдиним покупцем землі сільськогосподарського призначення має стати держава, а розпорядником викуплених паїв — Земельний банк або інша централізована в Києві відповідна установа. Але ж ми достеменно знаємо, що ці землі будуть передані олігархічним та іноземним орендарям, вони стануть живильним середовищем для розквіту величезної корупції. При цьому села перетворяться на вимираючі резервації. Тому ніхто не збереже для майбутніх поколінь землю краще, ніж селяни, які проживають на цій землі.

З наведених вище міркувань можемо сформулювати основні засади закону «Про обіг земель сільськогосподарського призначення».

1. Покупцями земель сільськогосподарського призначення можуть бути лише сільські громади як юридичні особи, на території яких розташовані земельні ділянки.
2. Платником при купівлі сільськими громадами земельних ділянок має бути держава й українські фізичні та юридичні особи.
3. За українськими фізичними та юридичними особами, орендарями земельних ділянок, що продаються, залишається виключне право бути єдиним платником за договором купівлі ділянки сільською громадою та право на першочергове укладення з сільською громадою договору довготермінової оренди цієї земельної ділянки.
4. Сплачені до сільської громади кошти є авансовою платою за майбутню оренду земельної ділянки.
5. Після закінчення терміну дії договору оренди земельної ділянки, що продається, право бути платником за договором купівлі цієї земельної ділянки та право укладення договору довготермінової оренди цієї ділянки надається на конкурсних засадах усім українським фізичним та юридичним особам.
6. З метою формування запасу земель для створення нових фермерських господарств у оренду одній особі не може передаватися більше 80% всіх викуплених земельних ділянок сільської громади.
7. Сільські громади набувають усіх прав та обов'язків попереднього орендодавця перед орендарем на викуплені земельні ділянки.
8. Держава відшкодовує затрати на купівлю земельних ділянок сільським громадам шляхом зменшення передбачених держбюджетом для цих громад платежів на суму, одержану сільськими громадами від оренди земельних ділянок.
9. Держава передає у власність сільській громаді частину державних земель сільськогосподарського призначення, розташованих на її території, в обсягах, порівнянних з обсягами пайових земель, викуплених державою для сусідніх сільських громад. Решту земель держава передає в оренду товаровиробникам на конкурентній основі.
10. Громадянин України, який продав земельну ділянку в одній сільській громаді, може купити земельну ділянку такої ж вартості в іншій сільській громаді за її згодою.
11. Сільські громади можуть використовувати викуплені земельні ділянки лише для передачі їх в оренду ринковим об'єктам господарювання. Сільські громади не можуть створювати прибуткових підприємств (колгоспів) шляхом використання викуплених земельних ділянок.
12. Для раціонального використання земельних ділянок, з метою консолідації їх в одну, сільські громади можуть здійснювати обмін земельних ділянок, розташованих на території громад, з іншими власниками та орендарями на певний термін чи назавжди.

Борис ТКАЧ,
депутат Ставищенської районної ради голова СФГ «Левада».

Французи вибирають. Європа завмерла в очікуванні

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Згідно з результатами опитування Французького інституту вивчення громадської думки, серед фаворитів першого туру президентських виборів, які відбудуться вже завтра: засновник руху «На марші» Еммануель Макрон (23,5%) і лідерка праворадикальної партії «Національний фронт» Марін Ле Пен (22,5%). При цьому останні соцопитування вказували на незначне зниження популярності Ле Пен.

«Якщо Париж повернеться до ЄС спиною, Євросоюз не переживе «Фрексіт», хоча шанси на такий результат малі», — пише Guradian. Видання зазначає, що проєвропейському центристу Еммануелю Макрону опитування пророкують перемогу в другому турі виборів, однак проблема в тому, що він може туди не потрапити. Впритул до лідерів підійшли правий кандидат Франсуа Фійон (19,5%), від якого на піввідсотка відстає лідер крайніх лівих Жан-Люк Меланшон, котрий так само, як і Ле Пен, підтримує ідею «Фрексіту». Тож сьогодні від того, хто саме опиниться у кріслі французького президента, залежить майбутнє не тільки Франції, а й усього Європейського Союзу. А також — України, оскільки Франція є учасником «нормандської четвірки», а її головні претенденти на президентську посаду дотримуються з «українського питання» кардинально протилежних поглядів...

Єврокомісар з економічних і фінансових питань П'єр Московісі в інтерв'ю Die Zeit зізнався, що в Єврокомісії сподіваються, що Марін Ле Пен не вдасться «причарувати французів». За його словами, на випадок її перемоги плану «Б» у Єврокомісії немає. Перемога Ле Пен знаменувала б «кінець Європи, яку ми знали», сказав він. Водночас в інтерв'ю Euractiv він зауважив: «Я не бачу причин, чому понад 50% французьких виборців проголосують на користь проекту, який є самогубством для Франції і небезпечним для ЄС».

Нещодавно з не меншим занепокоєнням у ЄС та в Україні спостерігали за парламентськими виборами у Нідерландах, які стали першим цього року випробуванням на міцність Євросоюзу. Тоді за кілька днів до виборів у країні також відбулися заворушення, спровоковані спробою турецької влади вести кампанію за зміни до конституції за межами своєї країни. Проте заворушення несподівано швидко набули релігійного підґрунтя, а представники правих сил скористалися ситуацією, щоб знову підняти на поверхню мігрантську тему. Однак у Нідерландах спрацював ефект бумеранга: громадяни на виборах підтримали проєвропейських політиків, а праві радикали не дорахувалися голосів.

Проте французи можуть відреагувати інакше, оскільки в суспільстві досить популярною є думка, що криваві теракти в країні відбуваються, бо влада нічого не робить, щоб їм завадити. Саме цим пояснюється і рекордно низький рівень підтримки, з яким нинішній президент Франції Франсуа Олланд підійшов до кінця каденції.

Учора французькі журналісти помітили, що в інтернет-мережах збільшилася активність прихильників Ле Пен, а пересічні громадяни почали писати, що після теракту остаточно вирішили голосувати за лідерку «Національного фронту». І хоча в мережах працюють також кремлівські боти, які зумисно викривляють реальні настрої французького суспільства, є підстави очікувати, що в неділю французи можуть здивувати: не тільки Європу, а й себе.

Наталя ФІЛІПЧУК.

На знімку: після теракту поліцейські машини заблокували Єлисейські Поля.

Фото Xinhua/Укрінформ.

Від майбутнього президента залежатиме розвиток Мінського процесу

Як вплинуть вибори у Франції на взаємовідносини Києва з Парижем та Брюсселем обговорювали під час круглого столу народні депутати, представники уряду та експерти.

Зокрема, народний депутат від фракції «Самопоміч», член постійної делегації України в Парламентській асамблеї Ради Європи Олена Сотник вважає, що серед кандидатів у президенти Франції найбільш прийнятний для України Еммануель Макрон. За її словами, якщо президентом стане Франсуа Фійон чи Марін Ле Пен, то відносини з нашою країною ускладняться. «Ці люди однозначно прихильники повернення великого партнера Росії в орбіту Франції, а також скасування санкцій. Вони не розглядають Україну як жертву агресії Російської Федерації», — сказала парламентарій. Проте, зауважила Олена Сотник, для нас Франція важлива, тому що вона член «нормандського формату». І від того, яку позицію займатиме французький президент, залежатиме, яким чином далі розгортатимуться переговори і Мінський процес.

Співдиректор програм зовнішньої політики та міжнародної безпеки Центру Разумкова Михайло Пашков наголосив, що в Росії є досить потужне лобі, починаючи з діаспори і закінчуючи широкою мережею агентів впливу. «На сьогоднішній день щонайменше три кандидати виступають досить скептично по відношенню до Європейського Союзу та НАТО. Тому Європу може очікувати період серйозної турбулентності в разі того чи іншого розвитку подій у Франції», — сказав експерт. На думку Михайла Пашкова, саме це і потрібно Росії, адже в її інтересах великі потрясіння у Європі. Тож ситуація розвиватиметься досить складно, і Франція буде одним з плацдармів російського впливу.

Сергій МЕЛЬНИК.

Німецький експерт: «Економіка України стабілізується і надалі зростатиме»

Звіт Східного комітету німецької економіки, в якому представлено аналіз стану української економіки, не тільки показує зростання уже з 2016 року, а й прогнозує її подальше піднесення. Для пересічних українських громадян це означає поліпшення їхнього повсякденного життя. Натомість населення України, як ніколи, відчуває його погіршення: у рази підвищилася вартість комунальних послуг, енергоносіїв, а ціни на товари повсякденного попиту сягнули абсурдних позначок. Як це поєднується із заявленими комітетом показниками економічного зростання? Про це та про інше розмова з експертом Німецької групи радників при уряді України Робертом КІРХНЕРОМ (на знімку).

— Німецькі фахівці стверджують у своїх розрахунках, що спостерігають зростання української економіки і прогнозують її подальше піднесення. Водночас їхні українські колеги не сповнені великого оптимізму щодо цього. Ваш погляд на проблему?

— Зростання економіки сягнуло 2,3% — це факт. Зокрема, добре розвивається аграрний сектор. Торговельні показники теж свідчать про зростання. Приміром, німецький експорт в Україну торік збільшився на 18%. Особливо це стосується інвестиційних товарів, зокрема в аграрному секторі, де після дуже складних 2014—2015 років з їх спадом нині спостерігається зміна напрямку. Щоправда, втрати минулих років ще не компенсовано. Але ситуація змінюється на краще, що дає підстави для оптимізму вже на наступний рік.

— Цього оптимізму не мають пересічні громадяни України...

— Так, українські громадяни мали великі навантаження — через велику інфляцію, знецінення гривні, підвищення комунальних тарифів. Подорожчали також продукти харчування, що є наслідком кризи 2014—2015 рр.. Але й тут, я вважаю, кризу подолано: тарифи відповідали покриттю витрат. А зростання цін у наступні роки не очікується, зокрема, на продукти харчування.

Також значно зменшилася інфляційна частка порівняно з 2015-м, коли річний рівень інфляції становив понад 60%. Нині він — приблизно 10%. Тобто спостерігається стабілізація економіки. Також і обмінний курс нині стабільний. Відтак ми можемо бути хоч і обережно, однак оптимістами. Ми виходимо з того, що економіка й надалі буде стабілізуватися і зростати, а інфляція знижуватися. Не треба забувати, що комунальні витрати населення хоч і значно підвищилися, але йдеться і про субсидії, котрі також збільшилися. 45% українських сімей одержують у тій чи іншій формі державну підтримку — виплату держави як допомогу в подоланні підвищення цін на енергоносії...

— Комітет пов'язує економічне зростання з реалізацією Угоди про вільну торгівлю з ЄС, але водночас констатує, що в Україні дедалі більше дається взнаки «випадіння» російського ринку, котрий очевидь «випадатиме» дедалі більше. Яка альтернатива тут можлива, тобто як можна закрити таку велику «діру»?

— Безперечно, дуже складно короткочасно змінювати ринкові течії. Україна — країна з відкритою народною економікою. Я гадаю, що це навіть певною мірою уже вдалося зробити. Частка Росії як в імпорті, так і експорті в останні роки дуже зменшилась. А частка ЄС, а також, приміром, Азії значно збільшується. Із допомогою Угоди про асоціацію ми маємо, звичайно, нові ринкові можливості в різних галузях. Туди, на великі ринки ЄС, Україна може постачати свої товари без митних податків, або в окремих випадках з митними квотами, але здебільшого без сплати митних податків. Тому чимало підприємців мають намір перемістити свій бізнес в Україну.

— Хоча збройний конфлікт на сході України обмежений відносно невеликими територіями, але там працювали підприємства, котрі давали значний відсоток українського експорту, звідти постачалося вугілля, необхідне для енергозабезпечення країни, а щорічне надходження в бюджет з цих регіонів становило 3,5 млрд. доларів. Нині через блокаду Україна позбавлена таких вливань. Експерти стверджують, що втрати становитимуть до 10% ВВП. Як це позначиться на зростанні її економіки?

— Дані щодо 10% від ВВП я вважаю завищеними. Я сам досліджував цю тему і обмінююся інформацією з численними економістами України, з НБУ, або з приватними банками. Наші дані, й ті, які ми одержали від наших партнерів, становили частку від 1,3 до максимально 2 відсотків ВВП, які ще виробляються у контрольованих сепаратистами регіонах. Вони практично випадають, тож, відповідно, це зачепить і ті українські підприємства, які виробляють продукцію на територіях, контрольованих Україною, але потребують комплектуючих чи спеціальних товарів з неконтрольованих регіонів. Загалом це становитиме 1,3—2 відсотка, але якщо дивитися у майбутнє, приміром, у наступний рік чи ще через рік, то частки цих втрат буде можливо компенсувати.

— Рівень зовнішніх запозичень України становить понад 125% від ВВП. Проблема зовнішніх запозичень непокоїть українське суспільство, котре вбачає у них фінансові кайданки для майбутніх поколінь. Натомість Східний комітет німецької економіки так не вважає. Будь ласка, поясніть, у чому річ?

— Економіка України знову зростає, валюта стабілізувалася, є деяке заспокоєння ситуації. Це стосується усіх галузей — як державного, так і приватного сектора, також банківської сфери. Багато з них, як, приміром, банки, нині зменшують свою заборгованість. У підприємницькому секторі більшість зовнішніх боргів — в індустріальних, олігархічних групах. Приміром, коли материнське підприємство знаходиться на Кіпрі чи в іншій країні, то і зобов'язання щодо підприємств, котрі перебувають усередині однієї групи. Тому не передбачається, що ці борги не виплатяться чи не будуть подовжені. Тут дещо віддзеркалюється ситуація стосовно прямих інвестицій. Якщо зважати, що Кіпр є найбільшим інвестором в Україні, то постає питання, що це, напевно, не Кіпр, котрий інвестує в Україну, а це можуть бути або українські підприємці, або з теренів СНД, які знову повертають гроші в країну. Тому я лише хочу застерегти: не варто занадто багато інтерпретувати в показники зовнішньої заборгованості. На мій погляд, немає причини говорити про розвал чогось.

І насамкінець. Кредити МВФ, Світового банку чи ЄС вважаються також зовнішньою заборгованістю, але вони є довгостроковими кредитами на дуже вигідних умовах. Я не вбачаю тут нічого такого, що б у певний спосіб зашкодило економіці. Навіть навпаки — це добре, що Україна має доступ до таких довгострокових фінансових засобів, котрі забезпечені маленькими відсотками.

Інтерв'ю взяла Наталія ПИСАНСЬКА.
Берлін.

Повну версію читайте на сайті golos.com.ua

ПЛАНЕТА

Затишшя перед бурею?

Коротке затишшя на Корейському півострові закінчилося, фактично не почавшись. Північна Корея в дусі одіозного російського коментатора Кисельова пообіцяла перетворити США на ядерний попіл. А заразом знищити Японію та Південну Корею.

«У разі нашого суперпотужного попереджувального удару будуть повністю і негайно знищені не лише збройні сили американських імперіалістів у Південній Кореї і прилеглих районах, а й континентальна частина США. Вони перетворяться на попіл», — заявлено у центральному друкованому органі КНДР «Нодон Сінмун», про що повідомляє Reuters. Фахівці кажуть, що КНДР блефує. Її ракети не дістануться до США, а ось Південній Кореї та Японії можуть завдати шкоди.

Японський уряд уже обговорює можливість введення так званого стану «збройної атаки, яка насувається». Прем'єр-міністр Японії Шиндзо Абе скасував свій візит до Данії, Норвегії, Фінляндії та Швеції.

Тим часом американський аналітичний портал 38 North, проаналізувавши супутникові знімки полігона в КНДР, зробив висновок, що Пхеньян готовий до проведення нового ядерного випробування.

20 квітня Рада Безпеки ООН вкотре засудила КНДР за випробування балістичних ракет, висунула вимогу «не проводити ядерних випробувань» та попередила про ймовірне введення нових санкцій проти Пхеньяна через «украй дестабілізуючу поведінку». Заяву Радбезу ухвалили одноголосно, хоча перед цим Росія накладала вето, через що рішення не змогли прийняти.

У самій Росії з'явилися повідомлення, що до кордону з КНДР перекидається важка військова техніка. Мешканці прикордонних районів стали свідками великих військових конвоїв, які пересуваються у Приморський край — наче для того, щоб зупинити потік біженців, які рвонуть з країни у випадку початку бойових дій. Місцеві жителі побоюються ймовірного радіоактивного зараження і вже заявляють, що радіоактивна хмара, в разі чого, досягне Владивостока за дві години.

Китай також стягнув до кордонів з КНДР майже 150 тисяч військових особового складу. Як повідомляють китайські ЗМІ, для надання першої допомоги біженцям буде також перекинуто медичні підрозділи та польові госпіталі.

Радник з нацбезпеки США Герберт Раймонд Макмастер, перебуваючи в Кабулі, заявив: з Китаєм домовлено, що настав час піти на всі можливі кроки, крім військових. Спецпредставник уряду КНР у справах Корейського півострова У Давей, який перебував у Сеулі з візитом, зазначив, що в разі наступного ядерного випробування розглядається «припинення постачання паливно-мастильних матеріалів до КНДР, інших товарів, а також депортація громадян Китаю, що працюють у КНДР».

25 квітня у Токіо зустрінуться спецпредставники від Японії, США і Південної Кореї, щоб обговорити загострення ситуації і заходи, які змогли б запобігти шостому ядерному випробуванню у КНДР. Про це заявив на прес-конференції міністр закордонних справ Японії Фуміо Кішида.

А 28 квітня Рада Безпеки проведе спеціальне засідання, присвячене північнокорейській ядерній програмі. Воно відбуватиметься під головуванням держсекретаря США Рекса Тіллерсона, зі звітом виступить генсек ООН Антоніу Ґутерріш. На засідання запрошено міністрів закордонних справ країн—членів Ради Безпеки ООН.

Ніна БАЛИКОВА.

Повну версію читайте на сайті golos.com.ua

До ліквідації наслідків сильних снігопадів у Молдові залучили армію

На Сумщині підбили підсумки щорічної благодійної акції «До Світлого дня — світлі вчинки». Її мета — допомогти маленьким пацієнтам, які перебувають на лікуванні у відділенні гематології та онкології Сумської обласної дитячої клінічної лікарні. Цього року на медикаменти для них зібрали рекордну суму — майже 785 тис. грн., *інформує наш власкор Володимир Чернов*

Цьогоріч Державна екологічна інспекція зафіксувала вже 13 фактів викидання непотребу зі Львова на території Тернопільської області. Загальна площа засмічених ділянок становить 2689 кв. м. Сума збитків сягає півмільйона гривень, *стверджує наш власкор Михайло Лисевич*

Машинобудівники вироблятимуть електрику

Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання вже давно виготовляє міні-електростанції, котрі працюють на попутному газі. Колись видобувники його просто спалювали, але згодом завдяки сумським фахівцям стали перетворювати на кіловат-години. Одну з таких установок машинобудівники вирішили використовувати самі. Проведені випробування показали, що проектна потужність установки може бути значно перевищена, і вкладені в реконструкцію гроші швидко окупляться. Виробництво електроенергії сумські машинобудівники планують розпочати у жовтні нинішнього року.

Володимир ЧЕРНОВ.
Сумська область.

У Чорткові — потужний платник податків

Голова Тернопільської ОДА Степан Барна в рамках робочої поїздки на Чортківщину побував на місцевій філії ТОВ «СЕ Борднетце-Україна», будівництво якої було розпочато у 2016 році. Нині на заводі працюють понад півтисячі осіб.

ТОВ «СЕ Борднетце-Україна» — один з найбільших інвесторів у регіоні, а його філія — основний платник податків у Чорткові. Щомісяця підприємство перераховує до місцевого бюджету майже 500 тис. грн. податку на доходи фізичних осіб. Ці кошти — вагомий аргумент розвитку інфраструктури міста.

«Цього року заплановано завершення реалізації проекту, який дасть змогу збільшити потужності заводу втричі та створити робочі місця ще для 2800 працівників. Упевнені, що буде освоєна вся сума інвестицій, яка на цьому етапі становить 12,5 мільйона євро», — зазначив Степан Барна.

Нагадаємо, що ТОВ «СЕ Борднетце-Україна» відкрилося в Тернополі у липні 2006 року. Це товариство — провідний виробник кабельно-провідникової продукції для концерну «Фольксваген». За короткий час йому вдалося вирости з пілотного підприємства з виготовлення невеликих модулів до заводу-виробника суцільних кабельних мереж для автомобілів. Завдяки вдалій кадровій політиці воно стало одним з найбільших роботодавців Тернопілля.

Михайло ЛИСЕВИЧ.
Тернопільська область.
Фото з сайту ОДА.

Степан Барна (в центрі) розмовляє з працівниками.

Яка справжня ціна вугілля в умовах війни на Донбасі?

У пошуках відповіді на це питання активісти ГО «Східноукраїнський центр громадських ініціатив» провели низку досліджень. Насамперед вони намагались зрозуміти причини, що сприяли виникненню російської агресії: на якому підґрунті вона проросла і чому її дозволили запанувати на Донбасі?

Голова громадської організації Володимир Щербаченко звертає увагу на ту обставину, що з початком бойових дій більшість державних шахт опинилась на неконтрольованих українською владою територіях, і з липня 2014 року держава фактично втратила контроль над роботою більшості вугільних підприємств, розташованих в ОРДЛО. До того ж в окупації опинилися всі шахти, що видобувають антрацитові марки вугілля. Це в свою чергу зумовило гострий дефіцит цього палива, оскільки 7 з 14 українських ТЕС технологічно розраховані на споживання саме антрациту. На погляд дослідників, жодних точних підрахунків, які б дали можливість оцінити обсяг вугілля, закупленого в ОРДЛО, та розміри перерахованих цим територіям коштів, сьогодні не існує. Бо обидві сторони конфлікту не зацікавлені в тому, щоб така інформація була оприлюднена. За даними «Східноукраїнського центру громадських ініціатив», частина вугілля ОРДЛО сьогодні вивозиться до Росії, однак попит на нього там набагато менший, ніж в Україні, бо у росіян є своє, до того ж значно дешевше, вугілля Кузбасу. Одне слово, Росія не купуватиме вугілля «республік», отже, як і раніше, вони не зможуть обійтися без торгових відносин з Україною.

Ці висновки дослідники виклали у виданні «Справжня ціна вугілля», яке було представлено громадськості в Сєвєродонецьку. Крім аналізу причин занепаду вугільної галузі, автори зробили застереження: сучасна історія Донбасу є одним із прикладів того, до яких проблем може призвести нехтування питаннями захисту довкілля. Зокрема, через бойові дії припинили роботу половина постів контролю якості атмосферного повітря Донецького та Луганського обласних гідрометеорологічних центрів, які опинились на окупованих території та в зоні бойових дій. Не працюють також пости контролю якості поверхневих вод Сіверсько-Донецького басейнового управління водних ресурсів і на тимчасово окупованих територіях, і на частині визволених.

Дослідження, проведені громадськими активістами, переконують, що пріоритетами регіональної політики в Донецькій та Луганській областях мають стати системний підхід до розв'язання проблем вугільного сектору, пошук та впровадження економічних альтернатив та моделей інноваційного розвитку. Але без надійної фінансової підтримки держави, без чіткої державної програми ці проблеми не розв'язати.

Павло ВОРОНЦОВ.
Луганська область.

Допомога від іноземних партнерів

Івано-Франківщина отримала допомогу від німецьких партнерів. У рамках третьої Великодньої поїздки за свободу і єдність України та мир в усій Європі область приймала учасників флешмобу «Радибер — Тисмениця».

До згаданого міста прибула гуманітарна допомога з Німеччини для учасників АТО та медичних закладів **(на знімку)**. Під час прес-конференції представник бундестагу Франк Тіслер наголосив: «Ми даємо нашим друзям, родичам, усім людям в Україні підтримку. Ми не можемо залишити напризволяще народ України, який виявив свою громадську позицію. Наша солідарність полягає, з одного боку, у політичній прихильності, а з другого — в активній матеріальній допомозі». Голова ГО «Україна — це Європа» Курт Зіммхен, який оселився на Прикарпатті, розповів, що попередньо в Німеччині було розіслано листи з проханням долучитися до збору гуманітарного вантажу. Завдяки цьому медзаклади Тисменицького району отримали стоматологічний кабінет з обладнанням, засоби реабілітації для Першого добровільного мобільного шпиталю імені Пирогова, дитячі іграшки тощо.

Галина БРУХАЛЬ.
Івано-Франківська область.
Фото Миколи МАЦЮКА.

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

Чотириста тисяч щук випустили в річку

Херсонський виробничо-експериментальний рибоводний завод розпочав випуск у пониззя Дніпра цьоголітків щуки — їх тут виростили бюджетним коштом майже чотириста тисяч особин. Утім, для збереження різноманіття водної фауни вирощувати потрібно також інші види хижаків — судака та сома, яких винищують браконьєри. Але виникла проблема з відловом плідників: після створення Національного природного парку «Нижньодніпровський» легальні бригади не можуть отримати спеціальні дозволи на ведення будь-якого промислу. Тим часом науковці твердять: протягом останніх років кількість основних видів промислових риб у дельті головної української річки впала у рази.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Херсонська область.

Прийшла «Книжкова весна»

До Всесвітнього дня книги і авторського права обласна універсальна наукова бібліотека провела регіональний форум «Книжкова весна на Хмельниччині». На ньому не тільки представили нові твори хмельницьких авторів, а й визначили кращі видання минулого року. Для цього у центральних районних та міських бібліотеках краю проведено опитування майже 1,2 тисячі читачів. За його підсумками в номінації «Літературно-художнє видання» першість здобула збірка поезій «Жито і калина» Петра Карася, а найбільш популярною серед читачів довідкових видань стала книга Валерія Напиткіна «Символіка Хмельницької області».

Ірина КОЗАК.
Хмельницький.

ЦИФРА

29,225 млн. грн. з держбюджету спрямують на розвиток територій, що розташовані поряд з Рівненською та Хмельницькою АЕС. Це передбачено постановою Кабміну. Гроші підуть на будівництво та реконструкцію важливих соціальних об'єктів.

Тетяна ПАНАСЮК.

Ізраїльтяни навчать вирощувати городину

Представники інвестиційної компанії з Ізраїлю Джое Ерго та Міла Рухман на зустрічі з головою Менської районної ради Олександром Мисником виявили інтерес до створення в районі тепличного бізнесу та вирощування городини.

Сторони домовилися, що ізраїльтяни профінансують створення проекту будівництва теплиць на площі 10 га.

«Окупність теплиць — лише кілька років, а тому згодом інвестор передасть їх на баланс міста», — запевнив голова ради Олександр Мисник.

Варто додати, що в Березнівій Менського району є такі підприємливі українські селяни, що картоплю вирощують... тричі на рік. Щойно сходить сніг, висаджують першу під агроволокно і дуже ранньою продають на ринках Чернігова і Києва. Другу висаджують одночасно з усіма, а третю — восени і знову встигають (якщо нема ранніх морозів) зібрати молоду картоплю. Тож вони ще й ізраїльтян можуть повчити...

Василь ЧЕПУРНИЙ.
Чернігівська область.

Полк відзначив День народження

Бійців полку «Дніпро-1» із символічною датою привітав голова Дніпропетровської обласної ради Гліб Пригунов, котрий подякував кожному, хто вступив у добробати, та тим, хто допомагав і підтримував їх. Крім цього, він відзначив кращих бійців полку пам'ятними медалями та наручними годинниками. Бійці також отримали відзнаки та подяки від засновника і почесного командира полку народного депутата Юрія Берези.

Полк «Дніпро-1» — один з перших добровольчих батальйонів, які об'єднали тисячі патріотів. Три роки тому вони пішли захищати Україну та Дніпропетровський регіон і продовжують робити це нині.

Олена ЧЕРНЯВСЬКА.
Дніпропетровська область.

На Харківщині затримали чотирьох українців, які намагалися незаконно перемістити до РФ товари на 50 тис. грн. (УНІАН)

Журналістська спілка обрала голову

У п'ятницю в Києві завершив роботу XIV з'їзд Національної спілки журналістів України. Це найбільша національна творча організація, яка об'єднує понад 18 800 членів. Серед питань, розглянутих делегатами від усіх регіональних організацій, — звіт правління та обрання нового голови спілки. Вибори із шести кандидатів проходили у два тури таємним голосуванням. В результаті переможцем визнано 41-річного Сергія Томіленка, першого секретаря НСЖУ. Народився в Черкасах, є засновником Інтернет-проекту procherk. info та 12 років був головним редактором обласної газети «Нова доба». Протягом останніх трьох виконував обов'язки голови НСЖУ.

У своєму виступі перед делегатами Сергій Томіленко окреслив пріоритети, на яких повинна зосередитися робота спілки: допомога журналістам у біді, підтримка колег із Донбасу та Криму, захист прав журналістів і боротьба з безкарністю злочинів проти представників медіа, обстоювання інтересів колективів у процесі реформування видань. «Я розглядаю не як право, а як обов'язок голови організовувати діяльність спілки так, щоб ми були сильною, незалежною, активною організацією», — зазначив новообраний голова.

Ліна КУЩ.

На знімку: Сергій Томіленко.

Фото надано автором.

Кінець ходіння по бюрократах

Одразу два Центри надання адміністративних послуг (ЦНАПи) відкрито у Володимир-Волинському районі: у самому місті та Устилузькій об'єднаній територіальній громаді.

У міськрайонному ЦНАПі Володимира-Волинського, який обслуговуватиме водночас жителів району та міста, передбачені усі необхідні умови для комфортного спілкування працівників та відвідувачів: запроваджена система електронної черги, звукозапису, відеонагляду, цифрової телефонії, документообігу, автоматичного сповіщення відвідувачів через смс-інформування, окрім того — облаштовані зручна зала очікування та дитяча зона.

Загальна площа фронт-офісу Центру — 258 квадратних метрів. Тут надаватиметься 130 адмінпослуг виконкому Володимир-Волинської міської ради, 54 послуги — райдержадміністрації. Загальна кошторисна вартість ЦНАПу майже 1,8 мільйона гривень.

Максим СОЛОНЕНКО.
Волинська область.

На знімку: в залі нового ЦНАПу у Володимирі-Волинському. Зручно відвідувачам і працівникам.

Фото відділу інформаційної політики Волинської ОДА.

Білі мухи зерна не додадуть

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

На щастя, кукурудза та соняшник іще не зійшли. Чи виживуть під ударами стихії надто тендітні рослинки, які тільки-но «проклюнулися» з-під землі?

Із районів звітують про те, що посіви ярих культур поки що не постраждали. Та в тих звітах ідеться тільки про першу добу «зимового наступу» на весняні поля. Що буде далі, ніхто прогнозувати не береться. Тим паче що, за інформацією синоптиків, заморозки на Полтавщині вже сягали п'яти з половиною градусів, а на поверхні снігового покриву вони фіксували мінус 10—13... Зрештою, не лише фахівцям відомо, що такі температурні «стреси» для рослин, передовсім незміцнілої яровини, не минають безслідно, й на врожайності вони неодмінно позначаться. Наскільки істотним буде мінусування?

Фахівці згаданого департаменту пригадали, що аналогічні погодні умови на Полтавщині спостерігалися 1979 року. Тож саме тоді, за їхньою інформацією, «врожайність сільськогосподарських культур була нижчою за середньорічні показники» і становила мізерні, як на сьогодні, цифри. Зокрема, зернових і зернобобових аграрії краю зібрали в середньому по 20,1 центнера з гектара, озимої пшениці — по 27 центнерів, кукурудзи, соняшнику та цукрових буряків — відповідно по 19,4, 15,8 і 235 ц/га.

Зрозуміло, що майже за 40 років хлібороби навчилися вирощувати значно вищі врожаї, тож навіть форс-мажорні обставини тепер зазвичай «опускають» їх не так низько. Але й та колишня більш як показова арифметика, і, найголовніше, сьогоднішні витівки природи, оптимізму не додають.

Василь НЕЇЖМАК.

Полтавська область.

Людина освоює космос, але мало дбає про землю, на якій живе

Сьогодні у світі всі небайдужі відзначатимуть Міжнародний день Землі. Ініціатори свята — американці — у такий спосіб вирішили привернути увагу до факту, що багато дерев вирубуються для того, щоб будувати будинки та інші споруди. І якщо вже процес будівництва не можна зупинити, вирішили вони, то потрібно хоча б посадити якомога більше нових саджанців. Власне, день, який присвячено обериганню планети, називався святом дерева, поки його не перейменували в День Землі. В Україні це свято відзначають із моменту проголошення Незалежності. Активісти під час проведення Дня Землі у різних містах України висаджують дерева, а також прибирають сміття у паркових зонах, щоб зробити довкілля чистішим. До так званих зелених ініціатив регулярно долучаються представники медіа та відомі персони, тому акція набуває широкого розголосу. І щоразу на такі суботники виходить дедалі більше українців, особливо молоді.

Утім варто зазначити, що від зусиль незначної частки небайдужих екологічних проблем не стає менше. І якщо раніше найболючішою для нас була Чорнобильська трагедія, яка мала фатальні наслідки, то тепер дедалі більше говоримо про забрудненість нашої території всіляким непотребом. Це й стихійні звалища, що продукують самі люди, і нездатність держави налагодити переробку сміття. Річ у тім, що на сміттєзвалища в Україні припадає майже чотири відсотки усієї території, що, звичайно, є недопустимим. Тільки уявіть, що всім цим непотребом можна засипати, наприклад, одну із наших областей. Ще більше тривожним є той факт, що переробляється екологічним шляхом лише близько п'яти відсотків усього сміття. Тож варто пам'ятати: якщо згубна діяльність кожного з нас і держави загалом продовжуватиметься, вже скоро біосфера може втратити здатність до саморегуляції.

Марина КРИВДА.

ПОВЕРТАЮЧИСЬ ДО НАДРУКОВАНОГО

Після пожежі навчаються у сусідньому селі

Ми вже повідомляли, що на пасхальні свята трапилася пожежа у навчально-виховному комплексі, що в селі Слобідка Острозького району. Голова Рівненської ОДА Олексій Муляренко побував у погорільців. Він подякував вогнеборцям і місцевим мешканцям, які врятували майно закладу. Проте, на жаль, приміщення **(на знімку)**, в якому навчалось 38 учнів та 18 дошкільнят, відновленню не підлягає.

«Дітей до школи та садка підвозять у сусіднє село Межиріч, — каже Олексій Муляренко. — Я підтримав пропозицію голови Острозької РДА Богдана Туровича щодо реконструкції сільського клубу у селі Слобідка під навчально-виховний комплекс «Школа-садок». Орієнтовна вартість робіт — півтора мільйона гривень. Нині триває процес оформлення технічної документації».

Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

Фото Тетяни ПАНАСЮК.

СПОРТ

Білодід і Зантарая — чемпіони!

Дзюдо. Варшава (Польща). Чемпіонат Європи. Стартовий день приніс збірній України одразу дві золоті медалі. Їх виграли 29-річний Георгій Зантарая та 16-річна Дар'я Білодід.

Зантарая (до 66 кг) стартував одразу з другого кола, де виявився сильнішим за Партіка Вавричека з Польщі за рахунок ваза-арі. У півфіналі та фіналі своєї підгрупи українець здолав відповідно італійця Маттео Медвеса (два ваза-арі проти одного в суперника) та білоруса Дмитра Міничкова (іппон на 2,13 хв.).

Дар'я Білодід (до 48 кг) стартувала з півфіналу в своїй підгрупі. На цій стадії вона у надзвичайно впертій боротьбі перемогла росіянку Марію Персидську (іппон на 5,25 хв.). А за вихід до півфіналу українка завдала поразки Міліці Ніколич із Сербії (іппон за 4 секунди до завершення зустрічі, при цьому суперниця на той момент мала ваза-арі, а українка — жодних результативних дій).

Зантарая та Білодід не зупинилися на досягнутому. І вже у вечірній програмі дня продовжили переможну ходу, діставшись до «золота» Євро-2017.

Георгій у півфіналі за рахунок ваза-арі виявився сильнішим за Матея Поляка зі Словаччини, а Дар'я — за угорку Єву Черновіцьку (чергова вперта зустріч, яку українка завершила ваза-арі лише на 5,15 хв.).

І нарешті у фінальних протистояннях Білодід дотиснула росіянку Ірину Долгову (знову поєдинок тривав більше запланованого, українка перемогла за рахунок ваза-арі на 4,19 хв.), а Зантарая — 22-річного словенця Адріана Гомбоча (без шансів для суперника, іппон на першій секунді другої хвилини).

***

Це другий європейський титул Зантараї. Перше «золото» він виграв 2009 року в Роттердамі (Нідерланди). А 2011-го Георгій став чемпіоном світу.

***

Для Білодід (продовжувачка славної династії, її тато Геннадій Білодід — дворазовий чемпіон Європи з дзюдо і бронзовий призер чемпіонату світу) — це перший дорослий титул. Вона чемпіонка світу (U-18). Двічі поспіль (2015-го і 2016-го) вона виграла молодіжні чемпіонати Європи, на яких перемагала суперниць, старших на 3—4 роки.

Сьогодні старт

Хокей. Сьогодні в Києві, в Палаці спорту, стартує чемпіонат світу в Дивізіоні 1А. Зустрічаються: Україна — Угорщина (13:30); Республіка Корея — Польща (17:00); Австрія — Казахстан (20:00).

Завтра зіграють: Казахстан — Республіка Корея (17:00); Польща — Україна (20:30).

Турнір завершиться 28 квітня.

Лише результати

Футбол. Ліга Європи. 1/4 фіналу. Матчі у відповідь. 20 квітня. «Бешикташ» (Туреччина, Стамбул) — «Ліон» (Франція). 2:1 (перший матч — 1:2), пенальті — 6:7. «Генк» (Бельгія) — «Сельта» (Іспанія, Віго). 1:1(2:3). «Шальке-04» (Німеччина, Гельзенкірген) — «Аякс» (Нідерланди, Амстердам). 3:2 (0:2). «Манчестер Юнайтед» (Англія) — «Андерлехт» (Бельгія, Брюссель). 2:1 (1:1).

Півфінальні пари визначилися

Учора в Ньоні (Швейцарія) відбулося жеребкування пар 1/2 фіналу європейських клубних турнірів.

Ліга чемпіонів (матчі — 2/3 і 9/10 травня). «Реал» (Іспанія, Мадрид) — «Атлетіко» (Іспанія, Мадрид); «Монако» (Франція) — «Ювентус» (Італія, Турин).

Ліга Європи (матчі — 4 і 11 травня). «Аякс» — «Ліон» (Франція); «Сельта» — «Манчестер Юнайтед».

У Чернівцях троє дітей через недогляд вихователів втекли із садочка та розгулювали вулицею. Малих, які крокували містом, випадково зустріла матір одного з них — *УНІАН*

У музеї Богдана Хмельницького Національного історико–культурного заповідника «Чигирин» відкрито виставку, присвячену бойовому прапору повстанської організації Холодного Яру (**на знімку**), яка діяла упродовж 1918—1922 рр. у легендарному лісовому урочищі, *передає наш черкаський власкор Лідія ЛІСОВА*

Віктор АНДРУЩЕНКО: «Почитайте футурологів: майбутній робітник має бути інтелектуалом, а не просто укладачем цегли»

Серед учорашніх випускників Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова є відомі політики, дипломати, чиновники різного рівня. «Що краще ми готуємо студентів, то менше в них шансів працювати за фахом», — визнає ректор НПУ Віктор Андрущенко (на знімку)***. Про те, як повернути престиж професії, якого педагога потребуватиме нова школа і чому на Заході не відкидають ідей «тоталітарного» Макаренка, він розповів в інтерв'ю «Голосу України».***

— Вікторе Петровичу, скільки випускників НПУ «замість того щоб в кіно піти, сидять перевіряють зошити», себто йдуть працювати за фахом?

— Відсотків сімдесят. Цього року, можливо, буде більше, — це я кажу з огляду на кількість листів із проханням заповнити наявні вчительські вакансії за рахунок наших випускників, які я отримую. Дуже багато заявок з Київської області і навіть зі столиці. Якщо випускників НПУ «перехоплюють» комерційні підприємства чи державні управлінські структури, то це свідчить про те, що ми даємо якісну освіту: з одного боку, предметну підготовку, з другого — одну-дві іноземні мови. Наш студент блискуче володіє державною мовою, орієнтується в політиці, залучається до мистецької практики. Його із задоволенням візьмуть в апарат обласної чи районної державної адміністрації, референтом народного депутата. Дипломовані вчителі іноземної мови оминають школу і влаштовуються перекладачами. Причина — в низькій зарплаті педагога. Після останнього підвищення вона виглядає трохи краще, тут треба віддати належне уряду, проте все одно не відповідає рівню інтелектуального внеску, який робить учитель у розвиток дитини, не дає змоги відновитися фізично та психологічно після колосальних навантажень, з якими пов'язана ця професія. А, між іншим, готувати себе до такої місії треба ще зі студентської лави.

ДОСЬЄ

Віктор Андрущенко — ректор Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова (обраний 2003 року), доктор філософських наук, професор. Заслужений діяч науки і техніки України. Народився 1 січня 1949 року в с. Совинка Конотопського району Сумської області в родині вчителів. Закінчив філософський факультет Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Підготував і опублікував майже 850 наукових праць, серед яких 65 колективних і 45 індивідуальних монографій. Член-кореспондент Національної академії наук України, дійсний член (академік) Національної академії педагогічних наук України. Ініціатор створення «Педагогічної конституції Європи». Почесний доктор 15 вітчизняних і зарубіжних університетів. Віце-президент Оксфордського клубу ректорів Європи, президент Асоціацій ректорів педагогічних університетів України та Європи, перший віце-президент спілки ректорів державних університетів України.

— Кажуть, до педагогічних вишів вступають школярі із найнижчими балами ЗНО.

— Такі заяви — велика неправда, якщо не сказати «диверсія». Я телефонував колегам із Тернополя, Харкова, Одеси, Житомира. Ми навіть провели соціологічне дослідження — вивчали, з якими балами вступають до нас абітурієнти: 84 відсотки — такі самі діти, як і скрізь. Мають і 184, і 190 балів, і 187. Є вступники і з низькими балами, але ж вони трапляються не тільки в педагогічних університетах! Інша річ, що наші старшокласники дезорієнтовані: занадто вже глибоко вкорінений у суспільній свідомості образ «бідного учителя». Тому коли з'являється можливість із гарними балами з хімії піти замість педагогічного у медичний університет, а з міцними знаннями з фізики — у технічний, то дитина так і вчинить.

— Оголошена урядом шкільна реформа потребуватиме нового вчителя…

— Щоб не забуксувала оголошена урядом шкільна реформа, треба, звичайно, переглянути вимоги до підготовки учителя, але без підвищення його соціального статусу навряд чи щось радикально зміниться. Перш за все треба повернути престиж професії! От не хоче молодь їхати вчителювати у «глибинку». Якби їм давали безплатне житло і «соціальний пакет», ситуація покращилася б. Було б непогано, аби по закінченні університету дипломованому вчителю дарували б, наприклад, персональний комп'ютер. Нехай його вручає сільський голова, представляючи «молоді кадри» шкільному колективу.

— Є така думка: щоб працювати у школі, не обов'язково мати саме педагогічну освіту…

— Свідомі батьки не відведуть дитину до навчального закладу, де працюють випадкові люди. Бо забезпечувати якість може тільки професійний учитель. Директори шкіл і громадськість це нарешті зрозуміли. От чому ми обстоюємо можливість готувати в НПУ фахівців з правознавства? Тому що «на виході» ми хочемо отримати не поліцейського, прокурора чи суддю, а вчителя, викладача правознавчих дисциплін з базовою юридичною освітою. Якщо їх викладатиме відставний «силовик», він принесе із собою відповідну психологію. А ми ж маємо формувати у дитини гуманістичний світогляд!

— Яких учителів не вистачає країні?

— Фізиків, викладачів інших природничих наук, математиків. І це фактично в усіх регіонах. Тому ми плануємо збільшувати обсяги підготовки фахівців фізико-математичного, природничо-географічного профілю. Не вистачає викладачів іноземних мов — англійської, французької. Хороших філологів українських — теж. Я це пояснюю тим, що ми підійшли до кризи педагогічного корпусу: стара гвардія вичерпала свій потенціал і сходить потрохy з дистанції. Сьогодні дитина інша — метка, креативна, знайома з найостаннішими гаджетами, і вчителі старої генерації з нею не можуть впоратися. Потрібна молода, креативна особистість. І ми таку готуємо.

— Чи впливають ці нюанси на формування держзамовлення?

— Сподіваюся, так. Нині розроблена і вже діє нова модель розподілу держзамовлення, яка враховує не лише кількісну потребу у відповідних фахівцях, а й те, до яких саме вишів подають найбільше заявок найсильніші вступники. Університети районного типу, де якість підготовки бажає кращого, за результатами минулої вступної кампанії втратили певну кількість бюджетних місць. Виші з високою якістю підготовки, навпаки. НПУ імені Драгоманова має свій авторитет, до нас абітурієнти йдуть охоче. Якщо брати десятку найпопулярніших вищих навчальних закладів країни — класичних, технічних і педагогічних — то ми за кількістю поданих вступниками заявок посідаємо 6—7 місце.

— Торік МОН заборонило вручну «підтягувати» вступників у списку. Раніше, якщо один абітурієнт відмовлявся від свого бюджетного місця у Вашому університеті і йшов до іншого, приймальна комісія могла самостійно «підтягнути» на звільнене місце іншого вступника. Але торік звільнене бюджетне місце просто анульовували…

— Нині розглядається питання щодо вдосконалення правил прийому. Якщо людина стоїть десь у резерві і не добирає кількох балів, то, звичайно, якщо є така можливість, її треба «підтягувати». Торік вступник міг подавати заяви до різних вишів, але зрештою мусив іти туди, куди його зараховували. Абітурієнт зі Львова міг не добрати кількох балів до місцевого університету і мусив їхати до Ніжинського. Зрештою, він від того відмовлявся, залишався у Львові, але вже на умовах контракту. І на його бюджетне місце Ніжинський університет не мав права взяти когось іншого. Гадаю, це неправильно.

— Останніми роками виші пережили низку скорочень. Ваші колеги скаржаться, що при формуванні держбюджету-2017 університетам навіть на комунальні послуги заклали третину від необхідного…

— Якби мені дали хоча б третину, я був би щасливий. Але тут не можна кидати каміння в МОН, бо воно в такому ж стані, як і вся система освіти. Я написав листа щодо збільшення фінансування. Пообіцяли, що дослухаються. Терпляче чекаємо. А загалом в уряді панує якесь легковажне ставлення до нашої галузі. Я би взагалі переглянув систему фінансування освіти і науки в державі. Це такі речі, якими не можна нехтувати, бо якщо немає освічених людей, не буде відповідних ідей, а коли так, то ми й надалі будемо випускати неякісну продукцію, не станемо енергоефективними і енергонезалежними, не налагодимо міжнародні відносини... Треба піднімати освіту, культуру, інтелектуальний рівень людей, і тільки тоді держава стане потужною. Інакше, як запитував Черчілль, заради чого ж ми воюємо?

— Чи важко керувати таким великим колективом?

— Непросто. У нас більше 35 тисяч народу, 18 тисяч «живих» студентів (на денному відділенні), 12 тисяч дистанційників, півтори тисячі викладачів, 300 професорів, 700 кандидатів наук, і кожен має свій характер, свої переконання. А в умовах, коли суспільні негаразди просто падають на голови холодним дощем, працювати ще важче. Але, як казали древні, «терціум нон датум». Третього не дано. Якщо люди тобі повірили, мусиш відповідати. Виправдовувати довіру.

— Серед ваших випускників є впливові люди, дипломати, колишні народні депутати. Ви не намагаєтеся через них сформувати у влади думку, що не можна фінансувати освіту за залишковим принципом?

— Намагаємося. Я як очільник Асоціації ректорів педагогічних університетів України і Європи завжди кажу, що нам треба впливати на депутатський корпус, на урядовців, частіше запрошувати їх до університетів, і на простих прикладах, у спілкуванні зі студентами, роз'яснювати, що освіта — це основа основ, джерело для розвитку держави і суспільства, бо вона формує людський капітал. Доки наш державний чиновник перебуває в університеті, він з усім погоджується.

Мої батьки — вчителі, тож я, можна сказати, виріс під партою. Працюю в системі освіти більше 50 років. Знаю її, як свої п'ять пальців. Багато хто з відомих, народних, заслужених телефонує: підкажи, до якої школи віддати сина чи онука, де знайти хорошого вчителя? Та як тільки «закриє питання», про школу забуває. Що там треба відремонтувати туалет, обладнати кабінет фізики чи хімії, влаштувати дітям практику чи звозити на екскурсію. Грошей катма! Наші політики — люди хороші, порядні, але забудькуваті. Бо в них політична боротьба, міжфракційні чвари, свої пріоритети, необхідність когось або щось лобіювати. Школу треба лобіювати — це головне! Буде школа — буде суспільство!

— Деякі експерти вважають, що Україні варто зменшити кількість здобувачів вищої освіти. Адже ринку праці потрібні не так «світлі голови», як «робочі руки». Навіщо сантехніку вища освіта?

— Вища освіта потрібна кожному, але різною мірою. Якщо випускник не готовий здобути її одразу після школи, бо погано засвоїв програму 11-річки, не треба його тягти за вуха до університету. Водночас якщо людина має потребу до самонавчання, їй треба забезпечити для того всі умови — створити при університетах якісь консультаційні центри, організувати дистанційне навчання. Нагадаю, що такі країни, як Японія рухаються до всезагальної вищої освіти, а от США ведуть іншу політику. Тут нашій державі треба визначитися: яке суспільство ми будуємо?

— Ваш університет готує ще й викладачів для ПТУ. Як вплинула на цей процес реформа профтехосвіти?

— У нас є інженерно-педагогічний факультет, де навчається декілька сотень студентів. Свого часу ми хотіли на базі нашого вишу поєднати теоретичний розгляд питань професійної освіти і їх апробацію. У складі університету було ПТУ № 40, а крім того, ми взяли до себе Львівський науково-дослідницький центр професійно-технічної освіти. Та останні реформи зруйнували ці плани: ми змушені віддати ПТУ у комунальну власність. Можливо, доведеться відмовлятися і від Львівського теоретичного центру, бо за нових умов буде складно забезпечити взаємодію. В Україні було 13—15 ПТУ, які існували при університетах. Зараз їх віддали, і це, на мою думку, крок назад.

У майбутньому виробництво потребуватиме висококваліфікованого робітника. Адже впроваджуватимуться електронні технології, нові верстати, механізми, інструменти. Почитайте прогнозистів-футурологів, починаючи від Елвіна Тоффлера, Даніела Белла. Майбутній робітник має бути інтелектуалом, а не просто монтажником чи укладачем цегли. А такого фахівця можна підготувати тільки в університеті. Він працюватиме за своєю програмою, але житиме в одному гуртожитку зі студентами, спілкуватиметься з ними, перейматиме їх моделі навчання, мислення і дії.

— Від наших експертів доводилося чути, що навіть повна загальна середня освіта потрібна не усім. Тобто до старших класів теж не треба «затягувати».

— Усі пропозиції треба вивчати. Але моя думка така: загальноосвітня школа потрібна всім. Випускати школяра в життя з недоопрацьованою освітньою платформою — злочин. Дитину треба переконувати в тому, що вона повинна вчитися. Іноді це важко, нецікаво, але треба ж вміти долати труднощі! Щоб дитина йшла в життя, маючи певний світогляд, певні духовні цінності, моральні й політичні переконання, соціальний досвід, знання й компетентності. Це — завдання школи. І якщо ми створимо справді нову українську школу, вона з тим впорається.

ДОВІДКОВО

За свою більш як 180-річну історію Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова підготував понад 170 тисяч вчителів, вихователів, соціальних працівників, науковців, викладачів вищих навчальних закладів та інших фахівців.

Затверджена Кабміном програма «Нова українська школа» — це дуже цікавий проект. Нам справді потрібна нова школа — приваблива, комфортна, належним чином обладнана, сучасна за змістом навчання. Вона має забезпечити підготовку дитини до життя у повному форматі. Ресурси для цього можна знайти. Було б бажання. Ну беремо ж ми зовнішні позики на розвиток енергетики чи сільського господарства! А чому на освіту не можемо взяти? Або випустити облігації внутрішньої державної позики, як це робили в минулому.

— Чи є можливість у ваших студентів стажуватися за кордоном?

— Ми підписали майже сотню угод з університетами 80 країн. Не з усіма налагоджені тісні партнерські стосунки, але в такі країни, як Латвія, Литва, Естонія, Польща, Німеччина, частково — Франція, наші студенти мають можливість поїхати на практику. Нині пробиваємося в Оксфорд (Велика Британія). Академічна практика, академічна мобільність є в нас не виключенням, а нормою. За кордон найчастіше вирушають на практику студенти, що вивчають романо-германські мови. Їдуть також математики, психологи, педагоги.

— У НПУ розвивають ще й мистецький напрям…

— Ми пишаємося своїм факультетом мистецтв, який минулого року отримав ім'я Анатолія Авдієвського. Свою майстерність студентам передають 45 заслужених і народних артистів України. На факультеті працює Герой України Анатолій Паламаренко, завідує кафедрою Герой України Мирослав Вантух. Факультет є базою для підготовки танцівників всесвітньо відомого ансамблю Вірського. Зусиллями його працівників в університеті засновано два десятки творчих колективів — студентських і викладацьких, зокрема співочих. Вони роблять велику роботу з виховання майбутнього вчителя. До кого діти більше тягнуться? До того, що ходить насуплений, важко несе свою хмуру науку? Чи до вчителя, що гарно співає, танцює, грає на музичних інструментах, може організувати цікавий захід? Відповідь очевидна!

— У вас навчається чимало іноземців…

— Майже 600 студентів із 25 країн. В основному з Китаю, Туркменістану та інших пострадянських республік. Але є поляки, американці, італійці, португальці, турки. Чому їдуть до нас? Бо Україна має міцні гуманістичні педагогічні традиції. З дев'яти видатних педагогів світу чотири — наші: Пирогов, Ушинський, Макаренко і Сухомлинський. Приїжджаю я до Римського університету Ла Сап'єнца, одного з найстаріших у світі. Ведуть мене на кафедру, де вивчають нашого буцімто «тоталітарного» Макаренка. І раптом з'ясовується, що італійці досі використовують методики, які він запропонував. Бо там теж є важкі, схильні до злочинів підлітки. І навіть цілі «важкі квартали». А Сухомлинського вивчають і в Китаї, і в Японії, цитують його «Серце віддаю дітям». Україна ніколи нікого не завойовувала, не приєднувала до себе чужих земель, не грабувала. Вона здатна виховати людину духовного штибу. Світ це розуміє і цінує.

Іноземці в нас теж активно долучаються до мистецтва. Є в університеті, приміром, хор китайських студентів. Нещодавно на концерті вони старанно виводили «Як тебе не любити, Києве мій». Глядачі були розчулені. А потім вони цю пісню повезуть у Піднебесну, заспівають її вдома! Це вам і політика, й народна дипломатія. Такі прості, на перший погляд, речі найкраще працюють на позитивний імідж нашої держави.

Бесіду вела
Анна ЛУКАНСЬКА.

«Учитель» заощаджує більш як половину

За шість років, відколи існує об'єднання співвласників багатоповерхового будинку «Учитель», що по вулиці Князя Володимира, 37, у Рівному, вдалося перетворити обшарпану панельну дев'ятиповерхівку на ошатну утеплену оселю. Головне досягнення мешканців — після утеплення та завдяки ощадливості вони тепер економлять 52 відсотки тепла, відтак сплачують за нього вдвічі менше. У квартирах тепло. Нижче плюс 20^{0}С стовпчик термометра не опускається.

— Ще до створення ОСББ, у 2009 році, у трьох під'їздах за власний кошт встановили лічильники тепла, наступного року обладнали його і в четвертому під'їзді, — розповідає голова ОСББ Надія Горецька. — Хоча лічильники механічні і доводиться регулювати подачу тепла самостійно, всі задоволені. Першого року створення ОСББ завдяки стовідсотковій фінансовій допомозі міста відремонтували покрівлю.

У 2011-му вирішили утеплюватися. Капітальний ремонт фасаду тривав три роки, оскільки будинок за розмірами досить великий: 9 поверхів, 4 під'їзди та 144 квартири. Для реалізації такого масштабного проекту ОСББ «Учитель» взяло участь у Муніципальній програмі сталого розвитку та отримало співфінансування у розмірі 80 відсотків від його загальної вартості. Через три роки за такою само програмою провели капітальні ремонти пасажирських ліфтів і системи диспетчеризації ліфтів будинку. Вартість проекту становила 182,3 тисячі гривень, 70 відсотків профінансувало місто.

Ось такий вигляд має нині «вчительська» багатоповерхівка.

— Завдяки міській програмі у 2015 році ми реалізували проект «Капітального ремонту дев'ятиповерхового житлового будинку (фарбування цоколя та решіток)» вартістю 107,4 тисячі гривень». Внесок громади залишився незмінний — 30 відсотків. А наступного року ми знову взяли участь у Муніципальній програмі сталого розвитку, яка дала нам змогу капітально відремонтувати внутрішні мережі водо- і теплопостачання, каналізації. Із 290,3 тисячі гривень мешканці будинку сплатили лише 30 відсотків. А торік ми взяли участь в урядовій програмі підтримки «Теплий кредит» для заміни труб у підвалі. Кредит узяли у серпні. Сьогодні вже повністю розрахувалися. Ми задоволені, — додає Надія Горецька і ділиться планами на нинішній рік. Хочуть зробити ремонт у під'їздах, замінити внутрішні двері на металопластикові, замінити поштові скриньки.

Олена ЧУДІНОВИЧ,
прес-секретар житлово-комунальних та енергозберігаючих програм ГО ОПОРА.
Рівне.

Фото автора.

Давайте засвоїмо три правила...

Людина вже тривалий час намагається щось дістати з надр землі і щоразу отримує сумні застереження, що рідко закінчуються добром. Скільки ще лиха має статися, щоб ми нарешті дали спокій земним надрам?!. Людина мусить зрозуміти та засвоїти три прості правила і дотримуватися їх.

Усе видобуте з глибин планети містить загрозу

Видобуваючи корисні копалини заради одержання енергії, ми руйнуємо цілісність земної кори, забруднюємо запаси питної води, а внаслідок спалювання всього добутого в атмосфері накопичуються вуглекислий газ та інші токсичні сполуки. Це далеко не повний перелік «досягнень» людства за попередні століття. Початок нинішнього ознаменувався глобальним потеплінням, яке вже неможливо зупинити, а його наслідки важко переоцінити. Та найсумніше, що ті, кому за посадою належало б бити на сполох, навіть не намагаються щось внести до парадигми енергетичної безпеки своїх співвітчизників. Вони досі сподіваються пересидіти катастрофу в лісах Козина та на галявинах Межигір'я?

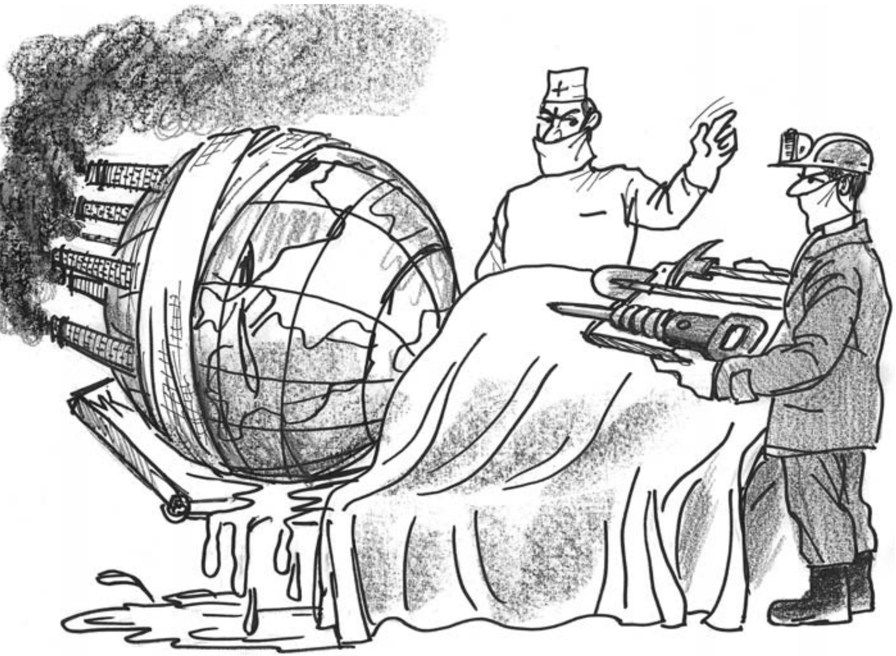
Технології на основі спалювання — вчорашній день

Із часом людство забуде такі терміни, як «котел», «паливо» та їхні синоніми. Видобування вугілля, природного газу, нафти, урану слід якнайшвидше припинити, а всі енергетичні потреби суспільства задовольняти винятково за рахунок енергії сонця, вітру, води — відновлюваних джерел. Не забуваймо, що наша планета є величезним акумулятором тепла, який навіть у люті морози має температуру плюс 10—12^{0}С. Цього цілком достатньо, щоб забезпечити теплом наші оселі. А які фантастичні запаси енергії містяться у водоймах, температура яких навіть у зимовий період вище плюс 4^{0}С, а яку енергію готові віддати припливи-відливи, вітер і сонце — важко навіть уявити! Сучасні технології дають змогу акумулювати цю енергію для одержання теплої води для побутових потреб з температурою 50—60^{0}С та отримувати майже дармову електричну енергію.

Одержанню тепла — постійні інновації

Мусимо зробити все можливе, щоб якнайшвидше відмовитися від технічних пристроїв для одержання тепла, що виготовлені 10 і більше років тому. Вже давно слід утилізувати всі нагрівальні прилади на основі вольфрамових спіралей, тенів тощо. Натомість обігрівачі з карбоновими спіралями дають змогу зменшити витрати електричної енергії вдвічі. Та й вони, схоже, з часом підуть у минуле, адже в побуті вже використовуються новітні способи отримання теплової енергії з повітря завдяки застосуванню інверторів тепла — компресорів, виготовлених за спеціальними технологіями, що втілені нині у сучасних кондиціонерах. Кондиціонер-інвертор споживає 1 кіловат електроенергії, а натомість дає понад 3,5 кіловата теплової енергії. Зрозуміло, що кондиціонери старих конструкцій теж підлягають утилізації. І це не межа модернізації. Інвертори мають завершити своє існування вже за 10—15 років. Застосування у побуті та для виробничих потреб теплових насосів дає змогу одержати до 5 кіловатів теплової енергії на один кіловат спожитої електричної.

Пошук способів удосконалення технологій одержання теплової енергії можна продовжувати до безкінечності, але питання в іншому — де наш топ-менеджмент, якому українське суспільство платить астрономічні гонорари, а взамін отримує лише екологічні катастрофи? Задля видобутку вугілля у шахтах гинуть десятки людей! Це все можна припинити кількома розчерками пера, ухваленням і втіленням у життя низки потрібних законів. Власні ресурси та позики, що надходять в Україну, слід скерувати на модернізацію обладнання для одержання теплової енергії. Цілком реально за рік зменшити витрати енергоносіїв удвічі і навіть утричі. Тож потреба завозити вугілля з Росії, Африки, Америки, Австралії та ще невідомо звідки відпаде сама собою.

Віктор ІВАНЕНКО,
кандидат економічних наук.

Мал. Миколи КАПУСТИ.

ТОЧКА ЗОРУ

Субсидії не розв'язують проблеми

Попри численні звіти влади про те, що на Хмельниччині чимало зроблено для впровадження енергоощадних технологій, економії блакитного палива та його заміщення, з'ясувалося, що за минулий рік споживання газу не тільки не зменшилося, а навпаки зросло на понад 53 мільйони кубометрів. ПАТ «Хмельницькгаз» протранспортувало майже 690 мільйонів кубометрів газу. До того ж якщо раніше на збільшення цих обсягів впливали переважно промислові споживачі, то тепер з усіх категорій споживачів обсяги використання природного газу найбільше наростило населення — на 14 відсотків.

Статистика виявилася вражаючою. Адже ще рік тому на Хмельниччині говорили про загальне зменшення використання газу аж на 21 відсоток. Причому найбільше скорочення відбувалося саме у побутових та промислових споживачів: відповідно на 18 та 33 відсотки. Але тепер у приватних оселях знову стали палити більше. Чому?

До пояснень, що на такий стрибок вплинула холодніша зима, можна поставитися доволі скептично, адже середні кліматичні показники не так уже різко й змінилися. Зате в іншій причині — збільшенні кількості субсидіантів — можна не сумніватися. Якщо позаторік державною допомогою на газ користувалися 184 тисячі подолян, то минулого року — 255 тисяч. А після призначення субсидії у багатьох родинах не поспішають економити енергоносії. Адже кошти в рамках державної допомоги надають на підставі встановлених соціальних норм та не залежать від фактичного використання енергоресурсу. Тож випалити своє намагаються майже всі.

Така ситуація мала б бути на руку самим газівникам: що більше продають — то більша і виручка. Однак вони кажуть, що нинішня система субсидій негативно позначається на діяльності підприємства. Хоча населення і купує більше газу, проте 85 відсотків загальної виручки становлять субсидії. А це не реальні гроші, а лише бюджетні зобов'язання, що оформляються взаємозаліками.

Хоч як дивно, та попри всі заходи економії, бюджетники та підприємства збільшили споживання теплоенергетики відповідно на 6 та 4 відсотки. Натомість єдиною категорією споживачів, яка продовжує економно використовувати енергоресурс, залишається промисловість. За рік вона скоротила своє споживання газу на 7 відсотків. Хоча саме виробничники за послуги із транспортування газу сплачують «живими» грошима. І така тенденція спостерігається вже не перший рік.

Уже за кілька тижнів в області розпочнеться міжопалювальний період. Побутові споживачі на деякий час забудуть про свої платіжки за тепло та газ. Але для енергопостачальної компанії саме розпочинається пора, коли треба братися до основних робіт з ремонту та модернізації газових мереж та споруд. Та через брак обігових коштів робити це стає дедалі важче.

На перший погляд, споживача не мали б особливо турбувати ці внутрішньовиробничі проблеми. Але всім зрозуміло, що в кінцевому підсумку, коли застаріле устаткування почне виходити з ладу, все це так чи інакше позначиться на ньому. І де гарантія, що платити за нього через нові підвищені тарифи не доведеться саме йому?

Субсидії, які зняли соціальне напруження, так і не розв'язали загальних проблем енергетики. Хворобу не виліковано. Її тільки загнали вглиб.

Ірина КОЗАК.
Хмельницький.

Запорізьке театральне товариство виграло суд першої інстанції стосовно порушень, допущених при конкурсному відборі на посаду керівника Академічного театру імені Магара. Таке рішення ухвалив 19 квітня Запорізький окружний адміністративний суд. *Про це депутат Запорізької облради Тетяна Ковиліна повідомила нашому власкору Леонідові Сосницькому*

Завтра минає 95 років від дня народження українського письменника Василя БОЛЬШАКА (1922—1988)

Рятунок у позамежжі

У запорізькому театрі імені Магара відбулася прем'єра за п'єсою В. Лідського «Дурненька і зек»

Майже дві години щільно зітканого театрального дійства. Майже дві години емоційного напруження. Майже дві години пролітають миттю, а в пам'яті зринають знов і знов. Таке враження залишає вистава Віктора Попова «Позамежжя/Запределье».

Простір лаконічний: чорний кабінет, металеві куби, прозорі глянцеві листи, що згинаються від дотику, відбивають світло і кольори, створюючи атмосферу задзеркалля (художники Н. Мацук, Г. Лещенко). У цьому непобутовому світі дурненької (Н. Зубик) опиняється злодій-безхатченко (Є. Козьмик). Він не має де жити, а вона така довірлива. Здавалось би, все ясно: він скористається наївністю хворої, а вона залишиться ні з чим. Аж раптом її нетутешня лагідність зворушує його. І нашпигований радянськими кіноміфами зек виявляється... особистістю. Диво? Осліплена роками тяжкого опікунства тьотя (С. Бобир) не вірить у дива, не помічає особистості. Вона діє так, як учинила б кожна нормальна людина. І боляче від цієї нормальності. І хочеться заперечити її, сховатися від неї. Хоч і в позамежжі.

Наталка КАНДИБКА.
Запоріжжя.

На знімку: Наталя Зубик і Євген Козьмик у виставі «Позамежжя/Запределье».

Фото Олександра ПРИЛЄПИ.

Евакуйований театр і стара будова виручають одне одного

В Сєверодонецьку добре знають цю споруду на бульварі Дружби народів. У 1950—1980-х роках це був Будинок культури, з 1997-го — міський театр драми, а з 2001-го... аварійний об'єкт. Тоді пожежа знищила частину глядацької зали, гримерних, даху. Перспективи відродження театру драми не було, й глядач почав забувати сюди дорогу. Занепадала будівля і її головна прикраса — велика чаша фонтана.

І ось у аварійного об'єкта з'явилась перспектива знову служити Мельпомені. І нехай у глядацькій залі була проломлена підлога, подекуди стояли обгорілі крісла, ходила ходуном сцена, а зі стелі у дощ текло, а все одно споруда ожила. В ній оселились актори Луганського обласного академічного українського муздрамтеатру. І в колишнього Будинку культури на 60-му році його життя відкрилося друге дихання. Будова перейшла у комунальну власність області. Змінилась ситуація на краще і у творчого колективу театру. Тепер у нього було своє приміщення. Бо раніше глядача приймали в орендованих залах.

Перелом настав після того, як улітку 2016-го театр відвідав новий керівник військово-цивільної адміністрації Юрій Гарбуз. Він оглянув приміщення, вислухав проблеми... і нічого конкретного не пообіцяв. Та зробив головне. Насамперед, домігся змін у держбюджеті, після чого на капремонт старої будівлі виділили достойну суму — 57 млн. грн. Юрій Гарбуз попросив не змінювати стиль приміщень і самої споруди, залишити все так, як передбачалось проектом 60 років тому — ліпнину, колони. До речі, це дещо уповільнило роботи.

Нині ремонт вийшов на фінішну пряму. У фойє залишилось покласти паркет, у глядацькій залі дофарбувати стіни. Трохи більше роботи на сцені, бо тут довелося міняти всі кріплення, але головний ремонт зроблено. Директор театру Сергій Дорофеєв тішиться цим і вже думає про презентацію реставрованого закладу, яка має відбутись улітку.

— Це буде головна подія року, — каже він. — Бо разом із відкриттям будівлі ми відзначимо і 75-літній ювілей театру. За цей час у його долі сталося багато чого. Події останніх років — одна із яскравих сторінок. У 2014-му до Сєверодонецька приїхали директор, бухгалтер і один актор. І почали відроджувати театр. Збирали докупи акторів, музикантів, артистів балету, робітників сцени, які роз'їхались по всій країні чи залишились у Луганську. Оголосили конкурс і прийняли 10 молодих акторів.

Колектив був настільки мотивований, що працював з подвоєною енергією. За два складні роки, часом в екстремальних ситуаціях, театр поставив 20 вистав (у нормальних умовах зазвичай їх ставлять десять—дванадцять).

Це не просто театр. Він обіцяє стати центром української культури, центром популяризації української мови, літератури, музики. Відтепер Луганщина прийматиме у себе театральні колективи з усіх регіонів країни. Є задум започаткувати в області фестиваль на підтримку молодих режисерів. З власного досвіду у Сєверодонецьку знають, як важливо допомогти творчій особистості на початку творчого шляху.

А поки в театрі закінчується ремонт, частина акторів поїхала до Польщі на фестиваль, частина грає вистави вдома. А ще готують велике театральне дійство, яке ознаменує відкриття оновленої будови.

Павло ВОРОНЦОВ.
Луганська область.

КОЛИ МАТЕРІАЛ ГОТУВАВСЯ ДО ДРУКУ

У Польщі — Кракові, Новому Санчі та Горлицях — відбувся IV Міжнародний фестиваль театру «Схід—Захід». Серед колективів України, Польщі, Німеччини, Грузії свою роботу на фестивалі представив і Луганський обласний український муздрамтеатр. Він показав пластичну драму «Легені» відомого британського режисера та драматурга Данкана Макміллана. Ця постановка вже стала переможцем фестивалю сучасної британської драми Taking the Stage, який проводила Британська рада у вересні 2016 року. І такий успіх дав можливість творчій команді, яку очолив режисер-постановник Євген Мерзляков, наблизитись до розуміння сучасного європейського театру.

Скульптурна еміграція: чому виїжджають митці

Ім'я українського скульптора Михайла Левченка відоме у Бельгії, Німеччині, Італії, Іспанії, Чехії, Туреччині, Китаї, Сирії, Ірані, Польщі, Люксембурзі та у багатьох інших країнах. Він має міжнародні відзнаки та призи, його роботи є частиною постійних колекцій у музеях Кіпру, Аргентини, Італії та увійшли до каталогів International contemporary artist, Art Padova, Art Monaco, Important Artists in the world. Він брав участь у престижних міжнародних виставках: «Параллакс Арт Фейр» у Нью-Йорку і «Карусель Лувр Арт Фейр» у Парижі. А ось на батьківщині ім'я Левченка знайоме небагатьом. Та й свою майбутню творчість митець відверто пов'язує із закордоном. Чому так? Розмова з ним, яка почалася саме з цього запитання, природно перетворилася на дискусію про сучасне мистецтво в Україні:

— У нас ніхто не зацікавлений у тому, щоб люди зналися на мистецтві. Немає відповідної освіти. Наше ставлення до культури — це штучний вакуум. Навіть у Інтернеті відсутня серйозна інформація на цю тему. Є багато мистецтвознавців, але знайти грунтовні статті практично неможливо. А професійні видання, як правило, постійно пишуть про одну й ту саму групу митців. Так триває роками. Як розірвати це коло — не знаю.

— Але ж у Києві почали регулярно проводити скульптурні салони. Хіба це не ознака пожвавлення культурного життя?

Михайло Левченко при репліці про скульптурний салон гірко посміхається і нагадує, що за участь у ньому скульптор має заплатити чималу суму, вже не кажучи про те, що на салоні йому треба щось представити. Це означає, що створити це «щось» він має теж власним коштом. А чи вдасться йому продати там свої роботи — велике запитання.

— Коли я порахував, у скільки мені стала б участь у київському скульптурному салоні, я зрозумів, що значно дешевше взяти участь у виставці в Монако, адже квитки туди й назад коштують дешевше, — підсумовує скульптор.

З'ясовується, в інших країнах з митців не витрушують останню копійку, а навпаки — у них вкладають кошти. Наприклад, у Бельгії, розповідає історію з власного досвіду Михайло Левченко, власники салонів запрошують митців з різних країн, виділяють їм певну суму, щоб вони створили скульптуру, а потім її виставляють. Звичайно, 30 процентів з продажу роботи галеристи беруть собі, але вони вкладають гроші у скульпторів, а не примушують їх шукати кошти на матеріал, оренду майстерні та ще й заплатити за участь у їхній виставці.

Від ситуації в Україні переходимо до того, яким і де бачить своє майбутнє Михайло Левченко:

— Сьогодні я живу на дві держави — в Україні та Польщі, готуюся до симпозіуму скульпторів в Ірані, який відбудеться в кінці квітня (наша розмова відбулася на початку квітня. — **Авт.**). У вільний від основної роботи час подаю заявки на участь у різних арт-проектах, і тільки 10 процентів з них, у кращому випадку 15, гарантують мені участь в тому чи іншому проекті.

— Чому не хочете брати участь в українських конкурсах?

— Бо вони оголошуються ледь не підпільно, й ім'я переможця відоме відразу, — відповідає Михайло Левченко. За його словами, через те, що суспільство пронизане корупцією, мов метал корозією, митцям без особливих зв'язків тут немає чого робити, і вони виїжджають. Тож не виключено, що невдовзі у сучасній скульптурі може з'явитися ще один Олександр Архипенко, але, як і перший, він теж отримає всесвітню славу далеко за межами Батьківщини.

Тетяна ПАСОВА.

На знімку: одна із робіт Михайла Левченка, яка експонується у Німеччині.

Фото з архіву Михайла Левченка.

Музей отримав у подарунок рідкісні книги

Щедрий подарунок від родини Соловіїв, яка мешкає в Австралії, надійшов у музейні фонди КЗ «Державний історико-культурний заповідник м. Острога» Рівненської облради.

Це безцінні книжкові пам'ятки, зокрема: «Кобзар» Тараса Шевченка, ілюстрований його малюнками (видавництво «Полтава», Буенос-Айрес, 1950); малоформатне видання творів Лесі Українки в 12 томах (видання А. Тищенка та Г. Білоуса, Нью-Йорк, 1953); дві книги Уласа Самчука, видані Товариством «Волинь» у Вінніпегу — «На білому коні» (1972 рік) та «На коні вороному» (1975 рік); репринтне видання книги Матвія Номиса «Приказки та прислів'я. Передрук видання 1884 року» (Саут-Баунд-Брук, США, 1985).

Анастасія АДАМЧУК.
Рівненська область.

Не виключено, що невдовзі у сучасній скульптурі може з'явитися ще один Олександр Архипенко

Порт на металобрухт. Початок?

У Бердянську не пустили на робоче місце новопризначеного міністерством керівника

СИТУАЦІЯ

У Приазов’ї нині штормить. І не лише стихія тут винна, а й певні управлінські рішення призвели до блокування адмінбудівлі Бердянського порту. Виявляється, що 18 квітня вийшов наказ Міністерства інфраструктури, за яким виконуючий обов’язки начальника ДП «Бердянський морський торговий порт» Микола Ільїн з 19 квітня із займаної посади звільнений, а новим виконуючим обов’язки начальника БМТП з 20 квітня призначений Богдан Бабець.

Утім, на своє робоче місце новоприбулий з Миколаєва керівник протягом цілої години пройти спочатку не зміг. Б. Бабець наполягав, що його призначення законне, і все сталося за підсумками аудиту порту. Бо ж після двох доган М. Ільїн так і не виправив ситуацію на підприємстві...

Зауважимо, що в. о. начальника не тільки звільнили — в порту вже відбулися обшуки, а Миколі Ільїну навіть оголошено підозри в зловживаннях. Протестувальники все це називають інтригами приватної фірми, яку начебто «вдало» завели в порт київські посадовці і яка тепер претендує на портові площі. Та й узагалі вимога пікетувальників до приїжджого в. о. начальника БМТП — зателефонувати міністрові інфраструктури та відмовитися від посади.

Одразу скажемо, що доволі активні дії портовиків — то вже останній бердянський крик душі. БМТП — не лише єдиний поки що не розграбований в місті державний актив, а й останній годувальник. Бо всі інші підприємства — більшість з яких були економічно активними й з високоліквідною продукцією — фактично знищені. І там теж все починалося з наказів того чи іншого міністерства, приїзду нового (а за ним ще кількох) директора, і все згадані «прибульці» в дуже короткі терміни доводили підприємства до ручки. Тобто заводи раптом опинилися у боргах як у шовках, а люди — з піврічною і більше заборгованістю із зарплати. А далі все просто гинуло... Підприємства, таким чином, було готове до приватизації за безцінь. А в умовах сьогодення — не заради прибутків, а як один із методів прибирання українських конкурентів з ринку. Адже інвестиційні зобов’язання, зазвичай, чітко не прописуються, санкції за розорення виробництва фактично відсутні. Через те, наприклад, у Запоріжжі російські «інвестори» вже фактично зачистили до фундаментів цілий сталепрокатний завод, а раніше (ще до реприватизації) встигли добити флагман кольорової металургії ще часів СРСР — Запорізький алюмінієвий комбінат. Винних у цьому, як ви розумієте, немає...

Тут ще одне зауваження. Бердянський порт, в основному через війну, в останні роки не лише бив рекорди перевалки вантажів (і часом доводив її ледь не до 200% проектної потужності), а й висунувся у розряд стратегічних. І до нього — вічно заштатного, раптом з’явився серйозний інтерес і теж серйозних людей. І добре, коли ці люди «за спасибі» лише «приберуть до рук» прибутковий державний актив. Гірше, коли вони швидко пустять той актив на металобрухт (цього, до речі, портовики найбільше бояться). А економіка Бердянська після цього просто впаде. Адже в місті безробітних за рахунок одних відпочивальників, та й то протягом всього трьох літніх місяців, не вижити...

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.
Запоріжжя.

Гібридна тактика обстрілів, чуток і «білого шуму»

Ситуація на бойовому сході нашої країни загострилася. За минулу добу (дані на 21.04) підрозділи російсько-окупаційних військ 47 разів відкривали вогонь убік українських захисників, повідомляє штаб АТО.

Найскладніша ситуація була на донецькому напрямку. Там наших захисників Авдіївки бойовики обстрілювали з танків, мінометів калібром 120 мм і 82 мм, гранатометів і крупнокаліберних кулеметів. По позиціях поблизу шахти «Бутівка» противник застосовував танки, міномети калібром 82 мм, гранатомети та крупнокаліберні кулемети... На приморському напрямку з мінометів калібром 82-мм і гранатометів ворог вів вогонь по захисниках Мар’їнки та Красногорівки. Захисників Широкиного й Водяного накривав вогнем БМП і гранатометів різних систем. По позиціях морських піхотинців під Павлополем і Талаківкою бив із протитанкових гранатометів і кулеметів великих калібрів.

За даними групи «ІС», серед бойовиків активно поширюються чутки про те, що коли найближчими місяцями з боку «Л/ДНР» не буде організовано масштабного наступу, то ЗСУ перехоплять ініціативу й до кінця року візьмуть під свій контроль окуповані райони Донбасу, повністю знищивши квазіреспубліки. За словами координатора групи, народного депутата України Дмитра Тимчука, під цим приводом у середовищі «ідейних» російських найманців набуває популярності теза про організацію якнайшвидшого наступу, що її також активно підтримує колишній «секретар ради безпеки ДНР» О. Ходаковський.

Нагадаємо, напередодні американське агентство Bloomberg опублікувало статтю, у якій ідеться про те, що «справжня стратегія Путіна в Україні — повністю відокремити дві прикордонні області під назвою Донбас за допомогою поступової інтеграції з Росією». Мовляв, у Кремля немає планів відновити або анексувати ці території. Росія просувається за цим планом поступово, пише видання. Вона використовує блокаду, котру проводять українські активісти, як політичне прикриття для захоплення ключових економічних зв’язків із сепаратистськими зонами. Минулого тижня російська залізнична компанія різко скоротила тарифи на перевезення вугілля і залізної руди в зони дії сепаратистів. Саме там розташовані металургійні підприємства, що дають роботу людям. За інформацією джерел агентства, це дозволить Росії замінити українські поставки, припинені Києвом, і гарантувати продовження роботи сталеливарних заводів.

У свою чергу прес-секретар президента РФ Дмитро Пєсков спростував цю інформацію, назвавши планом Кремля стосовно ситуації на Донбасі виконання Мінських домовленостей з боку Києва. А це означає — інтеграція ОРДЛО в Україну. Хоча на рівні переговорів у Мінську питання про зміни до Конституції і вибори на Донбасі вже не лобіюється представниками Росії та їх підшефними із такою наполегливістю, як раніше. Очевидно Москва змінює стратегію, але тактика залишається, як і раніше, гібридною — робити одне, говорити друге, а думати про третє...

Ольга ВІТЕР.

КУРІНЬ

№ 74 (6579) СУБОТА, 22 КВІТНЯ 2017

Сьогодні на всій території України пройдуть дощі, лише в південних областях переважно без опадів. Вітер західний 7—12 м/сек. Температура вночі — 3—5 тепла, у центральних та східних областях можливі заморозки до 1 градусу. Удень — 7—10 з позначкою плюс

ЦЬОГО ДНЯ, 22 КВІТНЯ

1838. Карл Брюллов викупив за 2,5 тисячі рублів асигнаціями Тараса Шевченка із кріпацтва. **1918.** Під час Кримської операції під проводом полковника Петра Болбочана армія УНР форсувала Сиваш і визволила від більшовиків Джанкой — першу вузлову станцію в Криму. **1922.** У Харкові Всеукраїнське фотокіноуправління (ВУФКУ) постановило озвучувати фільми й давати титри тільки українською мовою. **1970.** Уперше відзначено Міжнародний день Землі. **1977.** Народився Олексій Кітновський — старший лейтенант Збройних Сил України. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (2015, посмертно).

УВАГА, КОНКУРС: ЩО ЦЕ ОЗНАЧАЄ?

Фото з Фейсбуку.

Сувенір–солдатик «Взвод Мотороли в бою»!..

Картинку ви бачите, вартість — також: 178 рублів. Який герой — така й ціна! Утім, кожен має змогу виставити свою ціну цьому «сувеніру», бажано дотепним підписом. Асоціації, інтерпретації, переосмислення, як завше, вітаються. Нагадую, що за це учасники етапу отримують бали: за перше місце — три, за друге — два, за третє — один. Наприкінці року в сатиричній сторінці газети «Голос України» «Курінь», а саме 27 грудня 2017 року о 17-й годині 17 хвилин 17 секунд, переможець, котрий назбирає найбільшу кількість балів, отримає приз — 2017 гривень 17 копійок... Підсумки кожного етапу публікуються у сторінці «Курінь» газети щодватижні — по суботах....

А тепер повернемося до вух Асада. Переможцями етапу стали: І. Пата, І. Лазаренко та В. Ігнатенко.

1. — Вово, біля вас Медведєв не пропливав? Другу добу на зв'язок не виходить!..

І. Пата — 3(1).

2. Томагавк пролетів поряд...

І. Лазаренко — 2.

3. Трамп Асаду: «Башар, кінчай базар!».

В. Ігнатенко — 1(4).

☞ Президент Сирії обдумує відповідь на запитання, ким для нього є Путін.

В. Момотюк — 7.

☞ — Алло! Алло! Чую чудово! Але до мене не доходить.

С. Мефодовський — 5.

☞ — Що? Де? Не чую! Мабуть, на вухо Медведєв наступив...

О. Зенченко — 2.

☞ Сирія чує, Сирія знає, як в небесах Томагавк пролітає...

Г. Макаренко — 3.

☞ — Що кажете? Це не мікрофони, а гранати?!. Драпаю до свого друга Вови.

Ю. Павелко.

☞ Путін Асаду: «Час валити!»...

І. Заречняк.

☞ Шаховий обмін двох «джентльменів» майже удачі: «Мої вуха! Вуха!! Хто так грає? Ваш ракетний армагедон заклав мені праве».

І. Кузнецова.

☞ Асад таким робом визначає час запуску Томагавків...

М. Ананьєв.

☞ — Та ніхто! Не той напрямок обрав. Око не бачить, вухо не чує,.. так можна й нюх загубити!

Г. Ілієв.

☞ Асад: «Що-що, Володимире Володимировичу? Мені по США треба дати удар у відповідь?..

С. Заворозко.

☞ На вухо Асада наступив ведмідь, щоправда, не Дмитрик, а Вова...

Р. Тимошейко.

☞ Перед мікрофоном раптом із голови вилетіла версія щодо хіматаки. А у російському посольстві її переклад ще не закінчили.

І. Котик — 2.

☞ — Вухо на відсіч даю — хімзброї в мене немає!

Л. Шведова.

☞ — Шефе? То ви? То я... геть усьо пропало...

Elen Light.

☞ — Цільтеся сюди!

O. Kotsyuba.

☞ — Кого їх... іхтамнет?

С. Борода.

☞ — Гаваріте громче! А то меня нємного контузіло!..

О. Авраменко.

☞ — Не почув, Томаг... що?

Павло Безкоровайний.

☞ Вухо від оселедця.

С. Сичевська.

☞ Башар-ввх: «Заданіє виполнено. Ждьомс нових указаній. Прійом».

Pt. Cynichnenko.

☞ Зазвичай МЕДВЕД на вухо наступає.

Саша Цукерман.

☞ — Що-що? Ти мені на вушко це скажи.

Anna Kern.

☞ Вухо від оселедця.

А. Чупровський.

☞ Може, він трохи недочуває...

Л. Косьога.

☞ Вуха з оселедця.

O. Shnypir.

☞ — А ось, кажись, і мені прилетіло.

В. Петренко.

☞ Суфлер замовчав.

О. Хамітова.

☞ Коли людина себе за вухо бере, у психології це означає — вона бреше.

В. Железнякова.

☞ Кантузія від Заріна!

S. Strelchuk.

☞ — Трамп був тупий, прийом, прийом.

Г. Марчук.

У дужках зазначено кількість балів, які вже мають автори.

Фото з Фейсбуку.

Курінний нагадує: свої варіанти надсилайте на електронну адресу sud@golos.com.ua або поштою: на конверті з адресою «Голосу України» пишіть «Курінь» — «Що це?».

ДОШКА ПОШАНИ

Включіть... вату

Олександр Ходаковський, екс-глава радбезу «ДНР»:

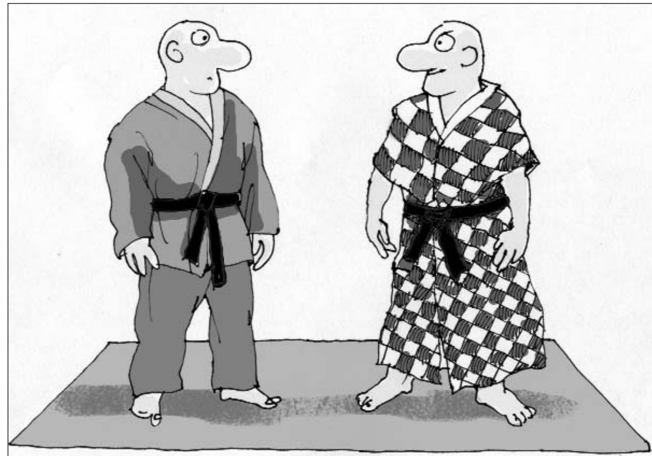
— А ви знаєте статистику наших втрат у вигляді безповоротно вибулих із різних причин у першу чергу із підрозділів, що воюють? Мінімум п'ятдесят людей на день! Включіть мізки й підрахуйте: п'ятдесят на десять — п'ятсот; п'ятдесят на тридцять — півтори тисячі... За місяць півтори тисячі у двох корпусах...

Від чергового:

— Ось так завжди: всі хитрі хочуть швидше, позачергово, потрапити... до «руського міра»!..

Інфарктне дзюдо

Глава федерації інфарктників став... главою федерації дзюдоїстів!.. За Ромчика Насірова своїми чорними поясами проголосували 22 (!) делегати федерації... інфарктників!.. Після цієї знакової події наші дзюдоїсти боротимуться винятково у картатому кімоно... «а-ля ковдра Насірова»...

Життя без тривог, хвилювань...

Луїс Марінеллі, лідер руху Yes California, який виступає за так званий Calexit — відокремлення штату Каліфорнія від США (заявив, що припиняє боротьбу і переїжджає до...):

— Я знайшов у Росії нове щастя, життя без тривог, хвилювань і обурень... Тому, якщо росіяни готові прийняти мене, я хочу зробити Росію своєю новою домівкою...

Від чергового:

— Ага, цьому Марінеллі як борцеві за світле майбутнє Каліфорнії, мабуть, поза чергою виділили місце на Ваганьковському кладовищі, а могли б і на Красній площі!..

Труба кличе!..

Олександр Захарченко, глава «ДНР»:

— Визвольного походу на Київ ми не здійснюватимемо. Не будемо з власної ініціативи. Тільки якщо нас покличуть кияни й інші громадяни України...

Від чергового:

— Скільки там наших громадян у Росії — 2 мільйони? А якщо вони попросять визволення?!. По-моєму, похід на Москву неминучий! Адже незручно відмовляти громадянам!..

Танці

ЗМІ «ДНР»:

— ДНР запросила жителів із підконтрольної Києву території взяти участь у змаганнях із танців...

Від чергового:

— Ти ба, і не боїться Захарченко: коли наші підуть у «ДНР», то танцюватимуть до самого кордону...

Жах Терешкової...

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО. Фото з Фейсбуку.

Чергував по «Куреню» Віталій СУДДЯ.

Над номером працювали: Наталія ЯРЕМЕНКО, Людмила ОПАНАСЕНКО, Надія СМІЯН.

Редколегія: Леонід **БРОВЧЕНКО**, Анатолій **ГОРЛОВ**, Сергій **ДЕМСЬКИЙ**, Віталій **ЖЕЖЕРА**, Іван **ІЛЛЯШ**, Світлана **ПИСАРЕНКО**, Віталій **СУДДЯ**.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

Засновник — Верховна Рада України
Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.
Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Передплатні індекси та передплатна ціна на 2017 рік
Для фізичних осіб:
40224 — 22 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота);
08775 — 18 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).
Для підприємств і організацій:
60955 — 55 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 60000.

Друк: ТОВ «Мега-Поліграф», 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14, тел. (044) 581-68-15 www.mega-poligraf.kiev.ua

Зам. 53756

Видавець — Державне підприємство «Редакція газети «Голос України».
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Петра Нестерова, 4.

☎ **ТЕЛЕФОНИ:**
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 449-72-53;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56;

E-mail: mail@golos.com.ua — **загальний**
reklama1@golos.com.ua — **відділ реклами**
let@golos.com.ua — **відділ листів**
foto@golos.com.ua — **відділ ілюстрацій**

Сайт — www.golos.com.ua